

TÜRKİYE
KIZILAY MECMUASI

YÜZ KIRK SEKİZİNCİ SAYI

ON BEŞİNCİ YIL

15 Haziran 1936

ANKARA

Bu Sayıda Çıkan Yazılar

- 1 — Senelik kongre zaptı
- 2 — Aktif kömür nedir ?
- 3 — İtalyanların Habeşlere karşı kullandıkları zehirli gazlar
- 4 — Kızılay haberleri
- 5 — Gençlik Kızılayı haberleri
- 6 — Kızılhaç haberleri
- 7 — Fransızca kısım

Türkiye Kızılay Mecmuası

ANKARA

Telefon Numarası: 3924

Derç edilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Meclisi 1936 Alelâde Toplantısı

Son 147 inci sayımızda haber verdiğimiz veçhile Kızılay Genel Merkezinin 1936 senesi toplantısı Nisanın 25 inci Cumartesi günü sabah saat onda Cemiyetimizin Genel Merkezi binasında alelâde içtimainı akdetmiştir. Murahhas olarak seçilen âzalar içtima saattından evvel Genel Merkezimizi şereflendirmeğe başlamışlar ve mukarrer saat gelince içtima salonuna geçerek müzakereye başlamışlardır.

Bu içtimain zaptını okuyucularımızın istifadesi için aynen buraya koyuyoruz. Zabıтта okunacağı veçhile öğleden sonra saat üçte toplantıda bulunan Genel Meclis âzaları yine Genel Merkezimizi şereflendirmişler ve oradan otomobillerle Maske fabrikamıza giderek müesseseyi çalışma halinde görmüşler, incelemişler ve elde edilen neticeden memnuniyetlerini izhar eylemişlerdir.

*
* *

25 Nisan 1936 Cumartesi Açılma saati: S. 10,10

Kızılay Cemiyeti Genel Merkez Başkanı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Doktor Refik Saydam :

Arkadaşlarım; Nizamnamei esasının 35 inci maddesi der ki :

“Meclisi umumiyi, Reislerini intihap edinceye kadar Merkezi Umumi rüesasından biri idare eder . . .”

40 inci madde de: “33 üncü madde de mezkûr âzadan elli zat hazır bulunmadıkça Meclisi Umumi in’ikad edemez . . .” der.

KIZILAY MECMUASI

Müsaade buyurursanız yoklama yapacağız.

936 yılı Kongrasına seçilen muhterem âzaman isimlerini okuyorum :

(Okuduktan sonra kongrade aşağıda isimleri yazılı zevatın hazır olduğu anlaşılmıştır.)

Afyonkarahisar : Afyon Saylavı ve Bayındırlık Bakanı Bay Ali Çetinkaya.

Ankara : Bayan Nevber Kâzım.

Antalya : Antalya Saylavı Bay Rasih Kaplan.

Bilecik : Mardin Saylavı Bay Osman Dinçer.

Bolu : Sıhhat ve İçtimai muavenet Vekâleti sicil Direktörü Bay Doktor Zihni Ülgen.

Burdur : Sıhhat ve İçtimai muavenet Vekâleti hıfzıssıhha şubesinden Bay Doktor Abdürrahim Bayrakal.

Bursa : Bursa Saylavı Bay Doktor Galib Kahraman.

Denizli : Denizli Saylavı Bay Necib Ali Küçüka.

Edirne : Edirne Saylavı Bayan Fatma Memik.

Eskişehir : Bay Mühendis Ömer Lutfi.

Giresun : Konya Saylavı Bay Kâzım Okal.

" İsmet Paşa Kız Enstitüsü Direktörü Bay Lutfi Saygı.

Gümüşane : Ankara sıhhat Direktörü Bay Doktor Şuayib Barım.

Isparta : Isparta Saylavı Bay Kamâl Ünal.

İzmir : İzmir Saylavı Bayan Nevzat Benal İftar.

" " " Bay Kâmil Dursun.

" " " Bay Rahmi Köken.

" İzmir Saylavı Bay Hamdi Aksoy.

" İzmir idare heyetinden Bay Baha Yörük.

Kayseri : Bay Ahmed Hilmi Arga.

Kocaeli : Kocaeli Saylavı Bay Selâh Yargı.

Konya : Konya Saylavı Bay Tefik Fikret Sılay.

Maraş : Maraş Saylavı Bay Kemâl Kusun.

Mardin : Mardin Saylavı Bay Doktor Rıza Levent.

Muğla : Hıfzıssıhha Genel Direktörü Bay Asım Arar.

Muş : Muş Saylavı Bay şevki Çiloğlu.

Niğde : Niğde Saylavı Bay Faik Soylu.

Ordu : Ordu Saylavı Bay Doktor Ziya Naki Yaltırım.

Seyhan : Seyhan Saylavı Bay Tefik Tarman.

KIZILAY MECMUASI

- Sinob*: Sinob Saylavı Bay Doktor Galib Üstün.
Tokat: Siirt Saylavı Bay Şevki Süsoy.
„ İstatistik G. D. masarîf mümeyyizi Bay Nuri Turgut.
Trabzon: Trabzon Saylavı Bay Raif Karadeniz.
Urfa: Urfa merkezi idare heyeti üyesi Bay Osman Özbek.
Yozgat: Ankara Merkez Bankası fersude evrakı nakdiye tetkik komisyonu âzasından Bay Mehmed Recai Önen
Adapazarı: Ankara Anadolu ajansı muhasebe Direktörü Bay Cemil Zühtü
Akşehir: Akşehir Şarbayı Bay Agâh Yalçın.
Beşiktaş: Başvekâlet muamelât müdürlerinden Bay Haydar.
Elmalı: Antalya Saylavı Bay Cemal Tunca.
Eminönü: Eminönü Başkanı Bay Atıf Ödül.
„ Eminönü kâtibi Bay Nedim Akçer.
Gemlik: Bursa Saylavı Bay Arif Akgüç.
Karacasu: Aydın Saylavı Bay Doktor Ahmed Hulusi Alataş.

Genel Merkez üyeleri

- Bay Ahmed Hanif. Tüccardan.
Tekirdağ saylavı Bay Cemil Uybadın.
Eskişehir Saylavı Bay Emin Sazak.
İstanbul Saylavı Amiral Doktor Hakkı Şinasi Erel.
Trabzon Saylavı Hasan Saka.
İstanbul Eczanesi sahibi Hüseyin Hüsnü Sarı.
Devlet Şurası tanzimat dairesi Reisi İsmail Hakkı Özer.
Çorum Saylavı Doktor Mustafa Cantekin.
Isparta Saylavı Mükerrrem Ünsal.
Ankara Nümune Hastanesi Operatörü Doktor Ömer Vasfi Aybar.
İstanbul Saylavı Sıhhat ve İçtimai muavenet Vekili Bay Doktor Refik Saydam.
Erzincan Saylavı, Maarif Vekili Saffet Ziya Arıkan.
Tekirdağ Saylavı Şakir Kesebir.
T. C. D. D. Baştabibi Doktor Vehbi Demir.
Askerî murahhas, M. M. sıhhat dairesi Reisi General Doktor Mazlum Boysan

KIZILAY MECMUASI

(*Kongrada bulunamayan Murahhasların adları*)

Aydın : Aydın Saylavı Bay Doktor Mazhar Germen.

“ : Bay Adnan Ertekin.

“ : Bay Nazmî Topçuoğlu.

Balıkesir : Balıkesir Saylavı ve Millî Müdafaa Vekili General
Kâzım Özalp

“ : Kütahya Saylavı Bay Doktor Lütfü Kırdar.

Bursa : Ankara Kız Lisesi Direktörü Bay Sami Argüden :

Çanakkale : Çanakkale Saylavı Bay Ziya Gevher Etili.

Diyarbakir : Diyarbakir Saylavı Bay Zülfü Tığreli.

Elâziz : Elâziz Saylavı Bay Fazıl Ahmed Aykaç.

Erzincan : Erzincan Saylavı Bay Abdülhak Fırat.

Erzurum : Erzurum Saylavı Bay Doktor Ahmed Fikri Tüzer.

“ : “ “ Bay Nafi Atuf Kansu.

Eskişehir : Eskişehir Saylavı Bay Osman Işın.

Gaziantep : Gaziantep Saylavı Bay Ali Kılıç.

Gaziantep : Bay Nuri Conker.

Gümüşane : İktisat Vekâleti mürakip komiserlerinden Bay Na-
fi Ataç.

İçel : İçel Saylavı Bay Hamdi Ongun.

Kastamonu : Samsun Saylavı Bay Doktor Asım Sirel.

Kayseri : Kayseri Saylavı Bay Reşid Özsoy.

Kırşehir : Memleket Hastanesi Operatörü Bay Doktor Ethem
Dönmez

Konya : Bay Mustafa Ulusan.

Kütahya : Kütahya Saylavı Bay Naşid Uluğ.

Malatya : Malatya Saylavı Bay Osman Taner.

Manisa : Manisa Saylavı Bay Hikmet Bayur.

Rize : Rize Saylavı Bay Ali Zırh.

Samsun : Samsun Saylavı Bay Ethem Tunçel.

Seyhan : Seyhan Saylavı Bay Cavid Oral.

Siirt : Siirt Saylavı Bay Mahmud Soydan.

Sivas : Erzincan Saylavı Bay Hikmet Işık.

Ayancık : Sinop Saylavı Bay Cevdet Kerim İncedayı.

Bakırköy : İstanbul Mümessili General Ali Çalıklı.

KIZILAY MECMUASI

Beşiktaş : Divanı muhasebat üyesinden Bay Mehmed Ali.

Çatalca : Çatalca şubesi Başkanı Bay Osman Nuri.

Fatih : İstanbul Saylavı Bay Sadettin Urfa. (Yalovadan da mu-
rahhas.

Kadıköy : İstanbul Saylavı Bay Salâh Cimcoz.

Karamürsel : Kocaeli Saylavı Bay Ragıp Akçe.

Ödemiş : Çanakkale Saylavı Bay Doktor Mustafa Bengisu.

Zafranbolu : Zonguldak Saylavı Bay Doktor Mithat Altıok.

Genel Merkez Üyeleri

Erzurum : Erzurum Saylavı Bay Doktor Ahmed Fikri Tüzer.

Eski Konya Saylavı Refik Koraltan.

Devlet Şurası üyesi Rifat Kilisli. „

Yoklama bittikten sonra :

Doktor Refik Saydam - İctimada hazır bulunan zevatın mevcudu 58 dir. Binaenaleyh ekseriyet vardır.

Reis intihabı yapılacak. Bu hususta bir takrir var okuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Kızılay Cemiyeti 1936 Kongresi Başkanlığına Antalya Saylavı Bay Doktor Cemal Tuncanın seçilmesini arz ve teklif eyleriz.

25/Nisan/1936

Doktor Vehbi Demir Kâzım Okay Faik Osman

Diñçer Nedim Akçer Doktor Fatma Memik

Benal Atıf Ödül Doktor Galip Üstün

Doktor Refik Saydam — Takriri reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul edilmiştir. Buyurun Bay Tunca.

(Antalya Saylavı Doktor Cemal Tunca Başkanlık mevkiine geçti.)

Başkan — Arkadaşların beni kongre Başkanlığına lütfen seçtiklerinden dolayı borçlu bulunduğum teşekkürü huzurlarında arz ederek kongreyi açıyorum.

Şimdi ruznamede birinci madde olarak İkinci Başkanla kâtiplerin seçilmesi vardır. Evvelâ bu seçimi yapacağız. Bu hususta bir takrir vardır. Onu arzedeceğim.

Yüksek Başkanlığa

Kızılay Cemiyeti 1936 Kongresi ikinci Başkanlıklarına İzmir Saylavı Bay Rahmi Köken ile Konya Saylavı Bay Tevfik Fikret Sılayın seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

25/Nisan/1936

Doktor Vehbi Demir	Kâzım Okay	Faik	Osman Dinçer
Doktor Fatma Memik	Doktor Galip Üstün	Atıf Ödül	
Benal	Nedim Akçer		

Başkan — İkinci Başkanlıklar için arkadaşlar İzmir Saylavı Bay Rahmi Köken ile Konya Saylavı Bay Tevfik Fikret Sılayın seçilmelerini teklif ediyorlar.

Bunları birer birer reyinize arz edeceğim.

İzmir Saylavı Bay Rahmi Kökeni ikinci Başkanlığa kabul edenler... etmeyenler... kabul edilmiştir.

Konya Saylavı Bay Tevfik Fikret Sılayı ikinci Başkanlığa kabul edenler.. etmeyenler... kabul edilmiştir.

Kâtiplikler için de bir tahrir vardır. Onu da arzedeceğim.

Yüksek Başkanlığa

Kızılay Cemiyeti 1936 kongresi kâtipliklerine Edirne Saylavı Bayan Doktor Fatma Memik ile Eminönü şubesi Başkanı Bay Atıf Ödülün seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

Kâzım Okay	Faik	Osman Dinçer	Nedim Akçer
	Dr. Vehbi Demir	Dr. Galib Üstün	

Başkan — Arkadaşlar; Kongre kâtipliği için Edirne Saylavı Bayan Doktor Fatma Memik ile Eminönü Başkanı Bay Atıf Ödülün seçilmesini teklif ediyorlar. Bunları da birer birer reyinize arzedeceğim.

Edirne Saylavı Bayan Doktor Fatma Memiği kâtipliğe kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

Eminönü Başkanı Atıf Ödülü kâtipliğe kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

Bu arkadaşlar lütfen mevkilerine gelsinler.

Şimdi ruznamenin ikinci maddesine geçiyoruz.

KIZILAY MECMUASI

Genel Meclis tetkik komisyonu ve Genel Merkezce yapılan işleri gösterir raporların tetkiki ve kabulü halinde Genel Merkez zimmetinin ibrası.

Doktor Refik Saydam — Bay Başkan müsaade buyurursanız birşey arzedeceğim. Arkadaşlarım: bu rapor on gün evvelinden heyeti celilenize ayrı ayrı takdim edilmişti. Yani Merkezi Umuminin geçen seneki faaliyetine ait raporu ile yeni bütçesi, tetkik heyetinin geçen seneki ve bu seneki bütçe üzerine yaptığı tetkikatı gösteren raporlar arkadaşlara takdim edilmiştir. Bu raporlar muhteviyatı üzerine arkadaşlar hangi bir hususta istizahları mevcutsa onu dinlemeyi çok arzu ederiz. Sual buyursunlar, kendilerine lâzım gelen izahatı vermeğe âmadeyiz ve ondan sonra bu raporların reye konmasını Bay Başkandan rica ederim.

Başkan — Söz isteyen varmı?

Şu halde maddeyi tekrar edeyim. Genel Meclisin tetkik komisyonu tarafından hazırlanan raporlar heyeti âlinize daha evvelden takdim edilmiştir. Şüphesiz bunların her birisini birer birer tetkik buyurdunuz. Buna nazaran Merkezi Umumi zimmetinin ibrası lâzım gelir. Söz alan olmadığına göre bunun ibrasını reyi âlinize arz ediyorum. Kabul edenler.. etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Şimdi ruznamenin üçüncü maddesine geçiyorum.

Ruznamenin üçüncü maddesinde 1936-1937 bütçesinin tasdiki vardır. Bu tevzi edilen bütçeyi heyeti âliyeniz tetkik buyurdunuz. Buna nazaran söz isteyen varmı?

Tevfik Fikret Silay (Konya Saylavı) — Müsaade buyururmusunuz? Budcenin fasıl fasıl okunup reye konması lâzım gelir. Top-tan reye koymak usulü doğru olmaz zannederim.

Başkan — Arkadaşlar, fasılların her birini birer birer okuyup tasdikinize arz etmek mümkün olduğu gibi hepsini okuyup heyeti umumiyesinin tasdikinize arzedilmesi de mümkündür. Her birini ayrı ayrı okuyup tasdikinize arz etmek güç olur gibi geliyor. Bu itibarla tensib buyurursanız hepsini okuyup tasdikinize arzedeyim. (Muvafık sesleri)

Fasıl	Gelirin Nev'i	Lira
1	İanelerden	80 000
2	Üye aidatından	50 000
3	Şefkat pulları geliri	100 000
4	Müşamere geliri	30 000
5	Kızılay günü geliri	9 000

KIZILAY MECMUASI

Fasıl	Gelirin Nev'i	Lira
6	Kızılay gazetesi geliri	5 000
7	Kızılay Merkez ve şubelerinin geçen seneler geliri	15 000
8	Özel idareler ve Uraylar bütçelerinden verilecek yardım parası	7 000
9	Kurban derileri, zekât ve fitre geliri	100 000
10	Gayri menkul mallar kirası	12 500
11	Faiz	80 000
12	Oyun kâğıtları safi geliri	170 000
13	Maden suyu geliri	15 000
14	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar ve yapılacak yardımlar	1
15	Müteferrik gelir	50 000
16	Satış geliri	10 000
17	Monopol ilâçları safi geliri	75 000
18	Gençlik Kızılayı geliri	20 300
	Yekûn	828 801

Başkan — Varidat bütçesinin yekûnu 828.801 liradır. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir. Masraflara geçiyoruz.

Birinci kısım: Tahsisat ve Maaşlar

Fasıl	Madde	Masrafin Nev'i	Lira	Lira
1		GENEL MERKEZ:		
	1	Tahsisat	3 600	
	2	Genel merkez şubeleri	67 620	
	3	Teftiş heyeti	15 000	
	4	Hademeler	12 012	98 232
		Başkan — Kabul edenler... etmeyenler... kabul edilmiştir.		
2		ESKİŞEHİR ANBARI:		
	1	Memurlar	16 500	
	2	Hademeler ve daimî amele	9 060	25 560

KIZILAY MECMUASI

Fasıl	Madde	Masrafların Nev'i	Lira	Lira
		Başkan — Kabul edenler ... etmeyenler ... kabul edilmiştir.		
		<i>İkinci kısım: İdari masraflar</i>		
3		GENEL MERKEZ:		
	1	Müteferrika	5 000	
	2	Tenvir ve teshin	3 300	8 300
		Başkan — Kabul edenler ... etmeyenler ... kabul edilmiştir.		
4		ESKİŞEHİR ANBARI:		
	1	Müteferrika	1 800	
	2	Tenvir ve teshin	800	
	3	Nakliye vasıtaları	1 500	4 100
		Başkan — Kabul edenler ... etmeyenler ... kabul edilmiştir.		
5		TEFTİŞ HEYETİ MASRAFLARI:		13 000
		Başkan — Kabul edenler ... etmeyenler ... kabul edilmiştir.		
6		KIZILAY MERKEZ ve ŞUBELERİNİN İDARİ MASRAFLARI		70 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
7		KIZILAY MERKEZ VE ŞUBELERİNİN GEÇEN SENELER İDARİ MASRAFLARI		2 200
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
8		<i>Üçüncü Kısım: Umumî masraflar</i>		
	1	Eşya ve levazım sigortası	6 000	
	2	Gayri menkul malların sigorta ve vergisi	5 000	
	3	Memurların sigortası	5 500	
	4	Kırtasiye ve matbu evrak	3 500	
	5	Harcırah	1 000	
	6	Posta, telgraf ve telefon	2 000	
	7	Eşya nakliye ve ambalaj masrafı	25 000	
	8	Melbusat	2 000	
	9	Demirbaş eşya imha payı	2 000	

KIZILAY MECMUASI

Fasıl	Madde	Masrafin Nev'i	Lira	Lira
	10	Rozet ve çiçek imaliyesi	3 000	
	11	Şefkat pulları ve maktu makbuz tab'iyesi	4 000	
	12	Düşünülmeyen masraflar	12 000	
	13	Muhakeme masrafı ve avukat ücreti	3 000	74 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
		<i>Dördüncü kısım: Muhtelif masraflar</i>		
	9	HASTABAKICILIK OKULU MAAŞ VE MASRAFLARI		60 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	10	MECMUA MASRAFLARI		8 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	11	PROPAGANDA		5 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	12	ULUSLAR ARASI KIZILHAÇ İTTİHADINA YARDIM		3 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	13	ULUSLARARASI KONGRE VE KONFERANS MASRAFI		8 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	14	EŞYA MÜBAYAAT VE İMALÂTI		100 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	15	İNŞAAT, TESİSAT VE TAMİRAT		110 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	16	KIZILAY GAZETESİ MASRAFI		4 500
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	17	HÜKÜMETÇE VERİLECEK İMTİYAZ MASRAFI		1
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	18	GENÇLİK KIZILAYI MASRAFI		20 300
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	19	PARK MASRAFI		2 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
		<i>Beşinci kısım:</i>		
	20	İMDAT VE MUAVENET		150 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
	21	KIZILAY MERKEZ VE ŞUBELERİNİN GEÇEN SENELER İMDAT MASRAFI		3 000
		Başkan — Kabul edenler ... kabul edilmiştir.		
		Yekûn		769 193

KIZILAY MECMUASI

Başkan — Masraf bütçesinin yekûnu umumisi 769,193 liradır. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... etmeyenler... ittifakla kabul edilmiştir.

Kızılay Cemiyeti Genel Merkez Başkanı Doktor Refik Saydam — Bir madde hakkında ufak bir maruzatta bulunmak isterim.

Uluslararası Konferans ve Kongre masrafı olarak sekiz bin lira görünüyor. Bundan maksadımız şudur: Şimdiye kadar bir kaç memlekette mevzii Salibiahmer kongreleri yapılmıştı. Onun gibi bir tane de şarkta yapılması mevzuu bahis edildi. Geçen sene de arzetmiştim. Biz o vakıtta vaziyet müsait olmadığı için bunun Mısırda olmasını teklif etmiştik. Mısır hükûmeti muvafakat etmemişti. Şimdi 937 ilkbaharında yapılmasında bir ümidimiz olduğu için buraya sekiz bin lira kadar bir para koyuyoruz. Kongre yapılmadığı takdirde tabii bu para kalacaktır. Bunu arzetmek isterim.

Tevfik Fikret Sılay (Konya Saylavı) -- Bay Başkanın verdikleri kıymetli izahat üzerine bir noktayı daha öğrenmek istiyorum.

Kızılay Cemiyetile Salibiahmerlerin münasebetini bize lütfen izah ederlermi?

Kızılay Cemiyeti Genel Merkez Başkanı Doktor Refik Saydam — Cemiyetimizle Beynelmilel Salibiahmer Merkezi ve Beynelmilel Lig arasındaki münasebet çok samimidir ve senelerden beri ufak bir tereddüde meydan vermeksizin devam etmektedir. Diğer bir çok memleketlerin millî Cemiyetlerle aramızda münasebat ise Gençlik teşkilâtımız dolayısıyla kültürel bir şekilde devam etmekte ve bizim münasebatımız da neşriyatımızı teati ile temadi eylemektedir. Bu arada sevinerek arkadaşlarıma söyleyebilirim ki dünya Salibiahmer neşriyatına nazaran en faal Beynelmilel Cemiyetlerden biri de Türk Kızılay Cemiyetidir. Vakti sulhta mesaisi bir çok memleketlerin Kızılhaç ve Kızılaylarından daha münkeşif ve daha ileridedir. Bu, Beynelmilel idarenin tahtı tasdikindedir. Kızılayımız kadar memleket dahilinde adeta içtimai sigorta vazifesini ifa eden bir müessese hemen yok gibidir. Diğer bir çok millî cemiyetler de tabii kendi vatanları dahilinde bir çok yardımlar yapmaktadır. Fakat hududu itibarile bizim kadar vasi faaliyet gösteren hemen yoktur. Gerek Beynelmilel ve gerekse Millî cemiyetlerle münasebetimiz de - eğer Bay Sılayın maksadını anlaya bildimse - daima beraberlik vardır. Her hangi bir şekilde birbirimize karşı bir sui tefehhümü icap ettirecek bir şey yoktur. Daimî surette Salibiahmer ve Kızılay Cemiyetlerine hakim olan zihniyetler daire-sinde tam ve samimî bir vifak vardır.

Tevfik Fikret Sılay (Konya Saylavı) — Teşekkür ederim.

Doktor Refik Saydam — Bir noktayı daha arz edeyim. Mevzii kongrenin Ankarada olacağını söylemeği unutmuştum. Eğer bu kongre yapılırsa Ankara'da olacaktır.

(Çok güzel sesleri)

Başkan — Ruznamenin üçüncü maddesi bütçeye taallûk ediyor. Fasil fasıl okundu. Tetkik te buyurdunuz. Bûdce talimatnamesinin Kongrede okunması mu'tattır. Fakat demin de arzettim ki heyeti âlinize evvelce takdim edildiği için hepiniz tetkik buyurmuşsunuzdur. Tekrar okunmasına lüzum var mı ? Hangi şikkı tercih ediyorsunuz ?

Rasih Kaplan (Antalya Saylavı) — Okuyalım, okuyalım.

Tevfik Fikret Sılay (Konya Saylavı) — Bu talimatname bûd-cenin sarfiyat kanunu olduğuna göre madde madde reye konması daha münasip olur.

Başkan — Pek âlâ.

1. Temmuz. 1936 - 30. Haziran. 1937 Bûdce Talimatnamesi

1 — 1. Temmuz. 1936 tarihinden 30. Haziran. 1937 tarihine kadar olan gelir (828801) lira olarak tahmin edilmiştir.

Başkan — Maddeyi kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

2 — 1. Temmuz. 1936 tarihinden 30. Haziran. 1937 tarihine kadar olan masraflar (769193) lira olarak konulmuştur.

Bay Hilmi (Kayseri Saylavı) — Bunlar yalnız idari masraflar mıdır ? Bir kısım yardımlar da vardır. Masraf içerisinde bunlar da dahil midir ?

Doktor Refik Saydam — Evet dahildir. İdari masraflar da, yardımlar da bil'umum masarîf buraya dahildir.

Başkan — Maddeyi kabul edenler . . . Kabul edilmiştir.

3 — İhtiyat Akçası : âdi ve fevkalâde olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Fevkalâde ihtiyat akçası olarak nakit ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senetlerinden ibaret olmak üzere (1223200) Türk lirası tahsis edilmiştir. Bu fevkalâde ihtiyat akçası Meclisi Umumi kararı olmadıkça barış zamanında sarfedilemez.

Bir Âza — Burada gümüş para ismi geçiyor. Bu paralar son zamanda tedavülden kaldırılmıştır. Bunları acaba yenileri ile tebdil ettiler mi ?

Doktor Refik Saydam — İhtiyat akça meyanında bir kısım altın ve bir kısım da gümüş vardı. Gümüş parayı evvelce ittihaz

KIZILAY MECMUASI

olunan karar üzerine çıkardık. Ve devlete verdik. Yerine altun alarak tekrar koyduk.

Başkan — Başka mütalâa var mı? (Hayır sesleri)

Maddeyi kabul edenler . . . Kabul edilmiştir.

4 — Kızılay Genel Merkezi tarafından yapılmış olan Anbar malzeme kadrosunda bulunan her türlü eczayı tıbbiye ve malzeme ve edevatı sıhhiye keza Umumi Meclis kararı olmadıkça barış zamanında sarfedilemez. Ancak bu kadrodaki bütün eşya ve diğerlerinin değiştirilmesine lüzum hasıl oldukça icabeden şekil ve surette değiştirilir. Genel Merkez, Anbar malzeme kadrosunda olmayan anbar mevcudu fazlalarını satar veya muavenet eşyası olarak ayırır.

Başkan — Söz isteyen var mı?

Maddeyi kabul edenler . . . Kabul edilmiştir.

5 — Genel Merkez, bütcenin gelir fasıllarına tahminen konulan paralardan fazla tahsilât yaptığı takdirde işbu tahsilât fazlasını (14) üncü eşya mübayaat ve imalâtı ve (20) inci imdat ve muavenet fasıllarındaki tahsisata ilâve etmek suretiyle sarfedebilir.

Başkan — Maddeyi kabul edenler . . . Kabul edilmiştir.

6 — Genel Merkez, gayrimenkul mallardan faydasını görmediklerini satmağa ve lüzum gördüğü takdirde bu satıştan hasıl olan para ile başka gayrimenkul mallar satın almağa veya yeniden yaptıрмаğa salâhiyettardır.

Başkan — Söz isteyen varmı?

Doktor Refik Saydam — Gayrimenkul mallar üzerinde tetkik heyetinizin geçen seneki ve bu seneki raporunda bir kısım menkullerin satılması hakkında tavsiyeler var. Geçen seneki tavsiye üzerine tetkikat yaptık. Merkezi Umumimizin taşrada bulunan teşekkülleri ihtiyacına kâfi gelebilecek miktarı bırakarak diğerlerini satmak için mahallerinde fiyatları üzerinde tetkikat yaptık. Fakat tetkikat neticesinde maalesef gördükki bunların bize hibe edildiği veya satın alındığı zamana nazaran fiyatları üçte bire düşmüştür. Binaenaleyh bunların en müsait şerait dairesinde satılabilmesi için zaman kazanmak, beklemek mecburiyeti hasıl olduğu için geçen seneki kongrenin bu arzusunu şimdiye kadar yapamadık. Bunu huzurunuzda şu madde münasebetiyle söylemek mecburiyeti vardır. Bu seneki tetkikat raporunda da elden çıkarılması hususunda tavsiye vardır. Bu tavsiyeyi aynı şekilde takip edeceğiz ve Cemiyetin menfaatını gördüğümüz yerde derhal satış muamelesine devam edeceğiz. Vaziyet budur.

Başkan — Madde hakkında başka söz isteyen varmı? (Hayır

KIZILAY MECMUASI

sesleri) o halde maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... kabul edilmiştir.

7 — Masraf bütçesinde yazılı bir hizmetin yapılması için mevcut ve biriktirilmiş malzemeden sarfettiği takdirde bu malzemenin kıymeti üzerinden mukabili olan miktar, masraf bütçesinde aid olduğu fasıldan mahsup olunduğu gibi nakden yapılacak muaveneetlerin masrafları dahi bu fasıldan verilir.

Başkan — Maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

8 — Eşyanın muhtelif işler için yapılacak gönderilme ve sair bütün masrafları bu işe aid fasıldan verilir.

Başkan maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

9 — Gerek Genel Merkezce yapılacak ve genel Merkezin tavsiyesiyle Merkez ve Şubeler tarafından yapılacak müsamerelerin ehemmiyeti derecesine göre masraf yapılabilir.

Başkan — Maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

10 — Gerek Genel Merkezce ve gerek Merkez ve Şubelerce sarfolunacak Şefkat pulları gelirinden % 20 si bu pulları sarf edenlere zaruri masraf ve zarar ve ziyan karşılığı olarak verilir.

Bir Âza — Neden verilir ?

Doktor Refik Saydam — Daha ziyade teşvik ve bu pulların sarfına daha fazla hizmet içindir. Diğer içtimai müesseselerde de bu böyledir.

Başkan — Başka mütâlea varmı ?

Onuncu maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

11 — Daireler, Kurumlar ve Ahali tarafından verilen emanetler, bütçeye konulmaksızın alınır ve yerine verilir. Ve her hangi bir iş için verilecek kıymetleri yine aynı şartla kabul etmeye ve istenilen işi yapmaya Genel Merkez mezundur.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

12 — Genel Merkez, 1935 - 1936 bütçesinin (15) inci inşaat, tesisat ve tamirat fasıllarına konulmuş olan tahsisattan artan kısmını (1936 - 1937) bütçesine ilâve suretiyle sarf edebilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

13 — Merkez anbarında ihtiyaç görüldüğü takdirde kadro harici çalıştırılan memur ve işçilerin ücretleri (14) üncü eşya mübayaat ve imalâtı faslından verilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

14 — Bütçenin fasılları içinde maddeden maddeye tahsisat nakline, idare heyetinin teklifi ile, Genel Merkez mezundur.

Başkan — Kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

15 — Hükûmetin inhisarı altında olup niyabeten Kızılay tarafından getirilerek satılmakta olan oyun kâğıtlarının satın alınma

KIZILAY MECMUASI

paralariyle gümrük resmi, hazineye ait hisse ve sair masrafları yani bu işi yürütmek için işletme sermayesi olarak Genel Merkez (120 000) lira sermaye koymağa mezundur. Bütçe gelir kısmının (12) inci faslına ise bu kâğıtların getireceği safi gelir konmuştur.

Başkan — Kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

16 — Şartnamesine göre Kızılay tarafından fennî tesisatla işlettirilen Karahisar maden suyu için sabit sermaye olarak (170 000) lira ve işletme için mütedavil sermaye olarak (110 000) lira konulmuştur. Bütcenin gelir kısmının (13) üncü faslına bu suyun getireceği safi gelir konulmuştur.

Başkan — Kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

17 — Kızılay merkez ve şubelerinin geliri, bütcenin gelir kısmında tahmin olunan miktarı geçtiği taktirde bunların masrafları için de bütcenin masraf kısmının (6, 7, 20, 21) inci fasıllarına tahminen konulan mikdarları, esas Nizamnamenin (123) üncü maddesine göre artabilir.

Başkan — Kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

18 — Hastabakıcılık Hemşireler Okulu müdür, talim heyeti, memurlar, talebe ve hademelerin aylıklariyle yemek ve diğer masrafları karşılığı olarak bütcenin (9) uncu faslına konulan paranın sarf şeklini Genel Merkez tayin eder.

Başkan — Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

19 — Gençlik Kızılayı talimatnamesinin 40 inci maddesine göre bütcenin gelir kısmının 18 inci faslına konulan paranın sarf suretini, Gençlik Kızılayı Merkez Heyetinin teklifi üzerine Kızılay Genel Merkezi tesbit eder.

Başkan — Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

20 — Kızılay Genel Merkezinin kuracağı ve işleteceği gazdan korunma maske fabrikasının kurulması ve işletilmesi için hükûmetten verilen ve verilecek olan paralar bütçeye konulmaz. Bu paralar ayrı bir hesaba geçirilir ve bu hesaptan usulüne göre masraf yapılır. Bu fabrika işlemeye başlayınca getireceği safi geliri ya fabrikanın mütedavil işletme sermayesine ilâve veya bütcenin 15 inci faslındaki müteferrik gelir hesabına irad yazmaya Genel Merkez salâhiyettardır.

Başkan — Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

21 — 2767 numaralı kanunla monopolu Kızılay Cemiyetine verilen sıtma ve frengi ilâçlarının memlekete getirilmesi ve gümrük resmi olanlarının resimleri verilmesi ve diğer işletmesi için mütedavil sermaye olarak fevkalâde ihtiyat akçasından (250000) Türk lirası ayrılmıştır. Monopol ilâçlarının getireceği safi gelir tahmin edilerek bütcenin gelir kısmının 17 inci faslına konmuştur.

Başkan — Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

22 — Eskişehirde bulunan anbarlar Ankaraya taşınacağından 1935-1936 bütçesinin 8 inci faslının 7 inci maddesindeki paradan harcanmayarak kalan kısmı 1936 - 1937 bütçesinin 8 inci faslının 7 inci maddesine ilâve edilerek bu nakil işi için harcanabilir.

Başkan — Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

Büdcce talimatnamesinin heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler.. İttifakla kabul edilmiştir.

Doktor Refik Saydam — Müsaade buyurursanız gelecek sene huzuru âlinize arzedilecek bazı işler hakkında şimdiden Meclisi Umumi âzasını tenvir etmek için müsaadenizi rica ediyorum. Geçen sene Temmuzda başlayan bu sene bütçesinde yapılan işler hakkında ufak bir maruzatım vardır.

Meselâ 1 Temmuz 935 ten 1 Nisan 936 ya kadar yapılmış olan muavenet 28256 lira 54 kuruşa balığ olmuştur. Bu meyanda sel basması, bazı köylerde yer sarsıntısı, yangın ve saire de olduğu gibi hükûmeti mahalliye tarafından muhtaçlara tevzi edilmek üzere Cemiyetimize verilmiş olan bin ton buğdayın tevziatı masrafı da bu muavenet kısmında olmak üzere buraya konmuştur. Elimizdeki formüllere göre hasta ve saire gibi muhtacı muavenet halkı köylerinden çağırıp tevzi etmekten se bunları köylerine kadar götürüp tevzi etmeği üzerimize aldık. Bu suretle Zonguldak, Sivas, Tokat, Bolu, Sinop, Kastamonu köylerine yardımda bulunduk.

Büdcce talimatında görüldüğü veçhile üzerinde durulmaya değer bir de maden suyu vardır. Bu, senelerdenberi çok ehemmiyet verdiğimiz bir meseledir. İki senedenberi de büyük bir inkişaf göstermiştir. Tevzi edilmiş olan raporda görüleceği veçhile maden suyunun geçen seneki, bir takvim senesi zarfındaki, satışımızın bilumum masarifi ve lâzım gelen tesisat ve sairenin icap eden amortismanı da çıkdıktan sonra 5600 - 5700 lira kadar kâr bırakmıştır. Tabii şişe yekûnlarının milyonlara balığ olduğunu arz etmek isterim. 5600 lira kar ettik diye sevindiğimi görünce neye seviniyor diyeceksiniz ?

Senelerdenberi bu maden suyunu bu memlekete tanıtmak, ve dünyada mevcut maden suları arasında kendisinin de bir kıymeti ve mevkii olduğunu göstermek için yaptığımız büyük mesaiden bu kadarcık bir netice alınması ileride bunun daha ziyade artacağı hakkında bize ümitler vermesindendir. Meselâ, 935 senesinde 9,5 ay zarfında 594850 şişe sarfedilmiştir. Geçen senenin 117600 şişesine mukabil bu sene 594850 şişenin satılması bizim yarınki ümitlerimizi kuvvetlendirecek mahiyettedir. Ve yine ümit ediyoruz ki

bu seneki varidat geçen seneye nazaran biraz daha fazla olacaktır. Muhtelif yerlerde yaptığımız (Büvet) lerin çok tesiri olduğunu inkâr etmemek lâzım gelir. Bu suretle hem temiz ve emin bir suyu halkımıza içirmek, hem de maden suyunu halka tanıtmak için bu, başlı başına bir âmil olmuştur.

Oyun kâğıtları bu sene geçen seneye nazaran 1 Eylûlden 15 Temmuz'a kadar 9,5 aylık varidatımız 156 bin desteden 144 bin liralık bir varidat temin etmiştir. Geçen seneyi 175 bin liralık bir safi varidatla kapatmıştık. Ümid ediyoruz ki bu sene bu yekûn 200 bin lirayı geçecektir. Bunun haricinde önümüzdeki kongre senesinde tetkik buyuracağınız Cemiyetimizin tıbbi ecza monopolu 1 Eylûl 935 tarihinde işe başlamıştır. Bu ayın 15 inci gününe kadar yapılmış olan bilumum mübayaa 686 bin liralık eczayı tıbbiye ve müstahzarattır. Bundan 280 bin kûsûr liralık satış yapılmıştır. Bu satıştan 32 bin liralık safi varidat temin edilmiştir. Heyeti celilenizce de malûmdurki esasen monopol, fiatları yükseltmek için değil, ancak indirmek için yapılmıştır. Fakat aynı zamanda hariçteki fiatların tetkiki neticesinde gördük ki bu fiatları çok indirmekle beraber bu işi deruhte etmek için bir kısım parayı mütedavil sermayeye ayırmak icap ediyor. İş bu hale getirmek için ufak santim adisyonel yapmak imkânı vardır. Binaenaleyh 280 bin liralık satışın 32 bin liralık bir varidat getirmiş olmasını zannederim ki çok görmezsiniz. Bu suretle 686 bin liralık aldığımız maldan bugün elimizde 438 kûsûr bin liralık mal vardır. Memleket dahilinde köşede bucakta birçok ecza depolarında halen istok mal vardır. Bu istok mal bittikçe monopolun satışı daha ziyade ilerileyecektir. Maruzatım bundan ibarettir. Bunun haricinde arkadaşların bilmek istedikleri birşey varsa derhal cevap vermeğe âmadeyiz.

Bir Âza — Bir hastabakıcı mektebi vardır. Halbuki hastahanelerimizin hemşire ve hastabakıcı ihtiyacı pek çoktur. Acaba bunun verimi mi az geliyor ? Öyle ise tevsî edelim. Değilse bunun başka çaresi yok mu ?

Doktor Refik Saydam, — Hastabakıcı mektebi 11 senedenberi devam eden bir mekteptir. 11 senedenberi bize verdiği yekûn 238 hastabakıcıdır. Bu hastabakıcı mektebini açtığımız zaman, arkadaşlar da derhatır buyururlar ki, memlekette henüz tanınmamış bir san'at ve meslek olmak itibarıyla buna birçok aile kızları iştirak etmediler. Binaenaleyh, tahsil dereceleri noksan bazı vasatlardan talebe almak mecburiyetinde kaldık. Yetiştirdik. Bu sene mektebin açılışının 11 inci senesidir. Bu sene 28 mezun vermiştir.

İlk açılış senesinden elimizde yalnız 4 kişi, ikinci sınıftan 11 kişi kalmıştır. Onun için memlekette henüz göze görünür derecede

çokluk göstermiyor. Bir tek mekteple memleketimizin mektepli hastabakıcı ihtiyacını temin etmeğe imkân yoktur. Evvelce bir defa daha arz etmiştim. Ankarada ikinci bir hastabakıcı mektebi açmağı düşünüyoruz. Atiyen diğer bir şehrimizde de üçüncü bir mektep açılması düşünülebilir. Neden bu mektepler diğer bir çok mektepler gibi çok talebeli olmuyor, diye bir fikir hasıl olursa, bu mektepler için dünyanın her tarafında kabul edilmiş olan talebe adedi 3 sınıfta 120 yi geçmez. Çünkü bunlar civarlarındaki hastahanelerde tatbikat görecekləri için bir sınıfta 40 tan fazla olursa lâıykıyla tatbikattan istifade edemezler ve mektepten çıkınca da faideli olmaktan ziyade zararlı olurlar.

Onun için hastabakıcı mektebinin yanında ona ilâveten büyük bir bina daha yapılması ve oradan daha bir çok talebe yetiştirmeye çalışmak hususu fennen doğru değildir. Bunu bütün dünya böyle kabul etmiştir. Meselâ, olabilirki 3 yerde böyle 120 kişilik yaparsak ancak bu mümkündür. Bu suretle bir fon teşkil oluncaya kadar bu ızdırabı çekeceğiz. Meselâ, birinci sınıftan dört, ikinci sınıftan 10, üçüncü sınıftan 15 kişi kalacaktır. Bu suretle ancak 20 senede bir fon teşkil edilebilecektir. Mektepten çıkıp gelecek hastabakıcıların harici muzır fikirlerden kurtularak ve tam bir muhit teşkil ederek orada çalışabilmeleri için iyi yetiştirilmeleri lâzımdır. 70 - 80 senedenberi bu işe başlamış olan memleketlerde de işittiklerimiz ve gördüklerimize nazaran daima buhran mevcuttur. Bunun sebebi harbi umumiden sonra fikirde vukubulan reperkúsyon bir çoklarını başka mesleklere sevk ettiği için bu meslek âtıl ve fakir kalmıştır.

Dünya vaziyeti yavaş yavaş normale girdikçe bu meslek de yürüyecek ve terakki edecektir. Umumi Merkezimiz ikinci bir hastabakıcı mektebi yapmak için senelerdenberi tetkiklerde bulunmaktadır. Meselâ, Ankarada bu bir bütçe meselesi olmakla beraber buradan çıkacak hastabakıcı hemşirelerin tam ve mükemmel yetiştirmeleri için icabeden her türlü tedbirlerin alınması şarttır. Meselâ, evvelâ iyi bir tedris heyeti yetiştirmek lâzımdır. Maarif Vekili arkadaşşımdan rica ettim. Bana yüksek Kız Muallim mektebinden bir kaç talebe vereceklerini vaad buyurdular. Bu talebeleri burada bir sene ders gördükten sonra Avrupaya göndereceğiz ve bu suretle tedris heyetini çoğaltacağız. Başka suretle birden bire inkişafına imkân görmüyoruz.

Aynı Âza — Bu ikinci mektebin yakın bir zamanda açılacağından emin olabiliرمىiz?

Doktor Refik Saydam — Heyeti tedrisiyyeyi Saffet Arıkan ar-

kadaşımdan rica etmiştim. Bunlar sene meselesidir. Arıkan arkadaşım üç tane tedris yapabilecek Bayan verebilirlerse bunlar bir sene mektebimizde talebelerimizle beraber bizim tedrisatımızı göreceklerdir. Sonra hastahanelere devam edecekler, bu zaman zarfında kendilerini mesleğe vakfetmeleri için lâzım gelen mânevî kuvveti bulabilecekler mi, bulamıyacaklar mı ? Bunu da bilmiyoruz. Bunlar sağlam bir tedrisata tabi tutulacaklar ve ondan sonra işe başlayacaklardır. Bunları yapmak ve iyi işletmek için mektep kurulurken çok dikkatli olmak lâzımdır.

Aynı Âza — Bay Saydamın izahatına çok teşekkür ederim. Fakat hasta bakıcıya memleketimizde çok ihtiyaç vardır. Bunun mümkün olduğu kadar çabuk tevsiine himmet buyurmalarını rica ederim.

Doktor Refik Saydam — Baş üstüne efendim.

Başkan — Başka mütalaa var mı ? (Hayır sesleri)

Şu halde ruznamenin dördüncü maddesine geçiyoruz.

Dördüncü madde : Çıkacak üyelerin yerine diğerlerinin seçilmesine dairdir. Bu sene esas nizamnamenin 52 inci maddesine göre çıkması lâzım gelen üyelerin isimleri şunlardır :

Bay Doktor Ömer Vasfı Aybar, Ankara Saylavı Bay Rasim Attar, Trabzon Saylavı Bay Hasan Saka, Balıkesir Saylavı Bay Hayrettin Kıran ve sabık Konya Saylavı Refik Koraltandır.

Biliyorsunuz ki çıkacak üyelerin tekrar intihabı caizdir. Yalnız bunlar arasında Refik Koraltan hariçte vazife aldıkları için Merkezden ayrılmıştır. Diğer dört arkadaşın intihabı tekrar caizdir Tensip buyurursanız Refik Koraltan'dan başka diğer dört arkadaşın isimlerini okuyacağım. Tekrar intihap buyurursanız nizamnamenin hükmüne bir hâlel gelmez. Esasen bunun hakkında bir de takrir vardır. O da okunacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Esas nizamnamenin 52 inci maddesine göre kıdem sırasıyle çıkacak Ankara Nümune Hastanesi Operatörü Bay Doktor Ömer Vasfı Aybar, Ankara Saylavı Bay Rasim Attar, Trabzon Saylavı Bay Hasan Saka, Balıkesir Saylavı Bay Hayrettin Kıranın yerlerine yine nizamnamenin 53 üncü maddesine göre tekrar seçilmelerini arz ve teklif eyeriz.

Doktor Fatma Memik Nedim Faik Ömer Dinçer
Doktor Galip Üstün Kâzım Okay Doktor Kemal Tunca
Doktor Vehbi Demir Atıf Ödül

Başkan — Ankara Saylavı Bay Rasim Attar'ın tekrar üyeliğe intihabını kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

Başkan — Bay Doktor Ömer Vasfinin tekrar üyeliğe intihabını kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

Trabzon Saylavı Hasan Saka'nın tekrar üyeliğe intihabını kabul edenler . . . kabul edilmiştir.

Hayrettin Kıranın tekrar üyeliğe intihabını kabul edenler . . . kabul edilmiştir. Şimdi vazife dolayısıyla harice giden Refik Kortalan arkadaşımızın yerine bir üye intihap edeceğiz buna dair bir teklif varmı?

Doktor Refik Saydam — Bendenizin bir teklifim var. Arkadaşlar kabul buyurlurlarsa Ziraat Bankası Müdürü Umumisi Bay Kemal Zaimi teklif ediyorum.

Başkan — Teklifi arkadaşların reyine arz ediyorum. Beşinci âzalık için Bay Kemal Zaimi tensip buyuranlar lütfen işaret versinler . . . kabul edilmiştir.

Ruznamenin beşinci maddesine geçiyoruz. Bu madde, tetkik komisyonu üyelerinin yeniden seçilmesine dairdir. Bu hususta bir takrir var okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Esas nizamnamenin 127 inci maddesine göre gelecek devre için tetkik komisyonu üyeliklerine geçen devrede olduğu gibi yine Kocaeli Saylavı Bay Salâh Yargı, Konya Saylavı Bay Kâzım Okay ve Niğde Saylavı Bay Faik Soylunun seçilmelerini arz ve teklif eyeriz.

Atıf Ödül	Doktor Fatma Memik	Nedim Akçer
Osman Dinçer	Doktor Vehbi Demir	
Doktor Galip Üstün	Doktor Cemal Tunca	

Başkan — Bu takriri tensib edenler lütfen el kaldırsın . . . Kabul edilmiştir.

Ruznamenin altıncı maddesi: Genel Merkezin Teklifleri. Bunları okuyacağız.

Yüksek Başkanlığa

Ordu Merkezimizin Başkanı Bay Doktor M. Derviş Kontman.
Bahkesir Merkezimizin eski Başkanı Bay Doktor Ahmed Emin Çudri,

KIZILAY MECMUASI

Balıkesir Merkezimizin idare heyetinden Bay İsmail Tiridoğlu,
" " " " Bay Veli Özgören,
Fatih Şubemiz eski Başkanı Bay Vasfi Aktin,
Pulatlî Şubemiz Başkanı Bay Doktor Abdullah,
Koçhisar Şubemiz Veznedarı Bay Mehmed Koçak,

Akseki Şubemiz idare heyetinden nüfus memuru Bay Ahmed Hamdinin on yıldanberi bu Merkez ve Şubelerimizde fahri olarak çok iyi çalıştıkları anlaşılmış olmasından dolayı kendilerine esas nizamnamemizin 27 inci maddesine göre Fâhir âzalık unvanının verilmesini Genel Merkezimiz kararıyle arz ve teklif eylerim.

Kızılay Cemiyeti Genel Merkezi Başkanı
Dr. Refik Saydam

Başkan — Genel Merkezin bu teklifini reye arz ediyorum .
Kabul edenler lütfen el kaldırsın . . . Kabul edilmiştir.

Ruznamede mevcut olan maddeler heyeti celilenizce kabul edilmiştir. Bir iki takrir daha var onları da arzedeceğim.

Takrir şudur; takriri imza eden arkadaşların isimlerini okuyamadım. Dört beş tane kadar vardır.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Kızılay Cemiyetinin 1936 senesi âlelâde meclisi umumi içtimai biterken Cemiyeti on seneden fazla bir zaman içinde büyük bir feragat ve dirayetle idare eden ve hepimizin büyük bir gururla gördüğümüz inkişafa doğru yürümüş olan Merkezi Umumi Reisi ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Doktor Refik Saydam ile mesai arkadaşları olan Merkezi Umumi âzalarının gayret ve faaliyetlerini burada büyük bir şükran hissiyle yadetmeden geçmeği doğru bulmadık. Meclisi Umumi âzasının bu husustaki takdir ve teşekkürlere ve bundan sonrası için de büyük muvaffakiyetlere vasıl olmak temennilerimize iştirâk edeceğinde şüphemiz olmadığından kendilerine Meclis namına bu hissiyata tercüman olmasını Riyaset makamından istirham ederiz.

Atıf Ödül

Nedim Akçer

İhsan

Başkan — Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler . . . Kabul edilmiştir. (Alkışlar).

Başkan — Sayın Başkana ve Merkezi Umuminin sayın üyele-
rine heyeti celilenizin bu hissiyatını alenen arz ederim.

Bir takrir daha vardır. Okutacağım.

KIZILAY MECMUASI

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Kızılay Cemiyeti 1936 yılı genel Meclisidin toplanması dolayısıyla Cemiyetimizin yardımcısı, Ulu Başkanı Cümhur Başkanımız Kamâl Atatürke, Genel Meclisin sarsılmaz saygılarının sunulması için Kongre Başkanlığına salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

25 / Nisan / 1936

Nedim Akçer Atıf Ödül Faik Osman Dinçer Doktor Galip Üstün Doktor Cemal Tunca Kâzım Okay Doktor Vehbi Demir

Başkan — Takriri reyinize arzedeceğim. Kabul edenler... kabul edilmiştir. (Sürekli alkışlar)

Şu halde bu salâhiyeti bendeniz kemali minnet ve şükranla ifaya âmadeyim.

Diğer bir takrir daha var.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Kızılay Cemiyeti 1936 yılı Genel Meclisinin toplantısı dolayısıyla Kamutay başkanı sayın Bay Mustafa Abdülhalik Renda, Başbakan General İsmet İnönüne Genel Meclisin saygılarının sunulması için Kongre Başkanlığına salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

Atıf Ödül Doktor Fatma Memik Faik Osman Dinçer
Doktor Cemal Tunca Kâzım Okay Doktor Vehbi Demir
Nedim Akçer Doktor Galip Üstün.

Başkan — Kubul edenler... kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, öğleden sonra saat 14,30 da Gaz Maske Fabrikasının faaliyet halinde görülmesini sayın Başkanımız Doktor Refik Saydam arzu ettiler.

Arkadaşlar saat 14,30 da burada bulunursa vesait hazırdır. Unutulmaması için tekrar azediyorum.

Doktor Refik Saydam — Arkadaşlarım, sayın bir kaç arkadaşımız bize, Genel Merkeziniz heyetine Kongrenin teşekkürlerini bildirmesini teklif ediyorlar. Buna çok teşekkür ederiz. Benim ve arkadaşlarımin minnettarlıklarını bildirmeği bir borç bilirim. Biz bu işi üzerimize alırken sizi temin ederimki hiç birimiz ne bir teşekkür beklemek ve ne de her hangi bir şekilde en ufak bir şey beklemek aklımızdan geçmemiştir. Bu memleketin bütün sınırları

KIZILAY MECMUASI

içinde her vatandaşa yaptığımız ve yapacağımız hizmetten dolayı duyduğumuz şerefledirki o kuvvetle mütemadiyen çalıştık. Ve temin ederim ki Merkezi Umuminizde ve onun idare heyetinde çalışan arkadaşlar sırf bu fikir ve maksatla çalışıyor. Amma siz kendilerini lütfen takdir ederseniz kendimizi daha bahtiyar ad ederiz. Gördüğümüz işlerden gerek görmeden evvel ve gerek gördükten sonra istirahati kalp duyarız.

(Allah muvaffak etsin sesleri)

Başkan -- Arkadaşlar, bu çok muvaffak müessesenin bugünkü Kongresinde konuşulacak başka bir şey yoktur. Kongremiz nihayete ermiştir. Celseyi kapıyorum.

Kapanma saati 11,45

Aktif Kömür Nedir?

Yazan : Kızılay Gaz Maske Fabrikası Direktörü
Dr. Merzbacher

Bir gaz mütehassısına daima sorulan bir sual vardır. Bu da, (Gaz maskesi insanı her gaza karşı muhafaza eder mi?) Sualidir.

Her ne kadar harpta kullanılan bütün savaş maddelerine karşı mükemmelen koruyan modern maskelerin süzgeçleri bizi tatmin ve teskin edici bir teminat mahiyetinde iseler de o vakit te insan ekseriya bir ikinci müşkül sualle karşılaşılıyor. "Dünya harbinin sonundanberi geçen şu on yedi sene zarfında kimyagerlerin şimdiki maske süzgeçlerinin bile âciz kaldıkları yeni müthiş zehirli gazlar bulmaları ihtimali var mıdır?,,

Biz bugün bu ihtimalden korkmıyorsak, bunu maske süzgecinin başlıca doldurma malzemesini teşkil eden maddenin, aktif kömürün, fevkalâde evsafına borçluyuz.

Aktif kömür nedir? Bunu savaş gazlerine karşı uygun tahaffuz maddesi yapan vasfı nedir?

Kömürün ne olduğunu herkes bildiği gibi, muhtelif cins kömürler bulunduğunu da keza herkes bilir. Meselâ Antrasit, Taşkömürü, Odun kömürü, Lîgnit, Kayın kömürü gibi. Bu muhtelif kömür cinslerinin birbirinden farkları acaba nedir?

Karbon, diğer maddelerle bilhassa Oksijen, Azot, ve az miktarda Kükürt ve Fosfor ile birleşerek bir çok yeni cisimler vücuda getirir. İşte bu cisimler hayvanların ve nebatların bünyelerinde bulunan maddeleri teşkil ederler. Bu muhtelif kömürler arasındaki fark terkiplerindeki Karbon miktarıyla ona bağlı olan diğer maddelerin miktarının başka başka olmasından ve kendilerinin husule gelmelerindeki farklardan ileri gelir.

Meselâ: Antrasit, Maden ve Lîgnit kömürü çok uzun seneler süren batî bir kömürleşme neticesi ve havanın ancak çok cüz'î bir miktarda ona tesir etmesi suretiyle vücuda gelmiştir. Bu suretle toprak içinde istihale eden nebatlar, Jeolojik devreye göre hâlihazırda Turbtersiyer devrede Lîgnit, Karbon, Madenkömürü ve Antrasit haline girmişlerdir. Bu hal nebatların ağaç kısmının Hidrojeninin su olarak ayrılması suretiyle vukua gelir. Böylece ayrılan kömür zerrelere birbirlere nazaran sıklığı (iltisak kabiliyeti) kömür-

lerin yaşlarla mütenasip bir surette artmaktadır. Turp kömürü Karbonla birlikte en fazla miktarda Hidrojen, Oksijen ve Azot maddelerini ihtiva etmektedir. Bu maddeler Turp kömürünün % 50 sine baliğ olmaktadır. Bu kömürde büyük miktarda nebatî aksam mevcuttur. Karbon miktarı vasatî olarak Liğnitte % 70, Maden kömüründe % 85 ve Antrasitte % 92 nisbetindedir. Böylece Karbon ihtiva etmek cihetinden en zengin olan kömür maddeleri dahi hiç bir suretle saf Karbon sayılmaz. Tabii şekillerde mevcut olan bu kömür neveleri Hidrojen, Oksijen, Azot ve Kükürt maddelerinden maada teşekkül ettikleri nebatların madenî kısımlarını da ihtiva etmektedirler. Ağaç kömürü buraya kadar saydığımız tabii kömürlerin aksine olarak sun'î bir kömürleştirme ameliyesi neticesinde vücuda gelmektedir. Bu da ağaçların havadan tecrid edildiği kuyu ve ocaklarda yakılması ile vaki olmaktadır. Böylece pek kısa bir zaman zarfında imal edilen ağaç kömürü ile toprak altında kömürleşmesi için binlerce seneye ihtiyaç gösteren tabii kömürler arasında çok büyük bir fark vardır. Bunun neticesi kömür parçaları birbirlerine sıkışık bir vaziyet alamayarak araları açık kalmakta ve izafî sıklığı bu yüzden azalmaktadır. Tabiidirki böyle sun'î bir surette imal edilen ağaç kömürü yalnız saf Karbon ihtiva etmemektedir.

Bu kömürün Karbon miktarı ısıtıldığı hararetinin derecesile sür'at ve müddetine göre % 72 - 94 arasında tahalüf etmektedir.

Kömürün Karbon maddesinden maada mütebaki kısmını Hidrojen, Oksijen Azot ve ağacın kül kısmı teşkil etmektedir.

Bu nebatî ağaç kömürü ve bilhassa kandan ve kemiklerden istihsal edilen menşei hayvanî kömürler, madenî kömürlere nazaran aktivite "faaliyet,, tesmiye ettiğimiz vasıfları cihetinden tefrik olunurlar.

Asırlardanberi Eczacılar ağaç kömürünü bulanık mayilerin berraklaştırılması ve füzulî olan boyalı, kokulu veya tadı nahoş maddelerin bertaraf edilmesi için kullanmışlardır.

Ağaç kömürünün bu işlerde kullanılması gazlarla buharları veya mayiler içinde zerrecikler halinde karışmış veya halledilmiş bir halde bulunan maddeleri massetme, yani, satırları üzerine çekme ve tesbit etme kabiliyetine müstenittir, Kömür ise bu emme-absorbsion-kabiliyetini haizdir. Çünkü kömür gevşek ve mesamatlı olduğundan tıpkı sünger gibi bu mesamatı vasıtasile büyük miktarda su emebilmektedir.

Daha 18 inci asrın nihayetlerinde ağaç kömürünün bu kıymetli vasfından Kimya sanayiinin en eskisi olan şeker fabrikalarında imalât sahasında istifade edilmeğe başlanmıştır. Ağaç kömürü vasıtasile ham şeker mahlûllerinin koyu esmer renkleri izale olunmakta idi. Çok geçmeden ağaç kömüründen daha mesamatlı olan ve binaenaleyh daha büyük bir emme - absorbsion kabiliyetini haiz bulunan başka kömür

nevilerini de imal etmek mümkün olduğu anlaşıldı. Bunlar kemik ve kan gibi hayvanî menşeli maddelerin kömüre tahvili suretile imal olunan hayvanî kömürlerdir. Bu hayvanî kömürler uzun zaman kimya fabrikalarında ve lâboratuarlarda yalnız mayilerin renklerini izale etmek için kullanılmıştır.

20 inci yüzyılın başlangıcında (aktif) faal kömürler sahasında kimyevî vasıtalarla her türlü karbon ihtiva eden maddelerden son derece ince mesamata malik ve o zamana kadar bilinen aktif komürlerin (absorbtion - çekme emme - mass) kabiliyetinden bir kaç defa müessir kömürler imal etmek suretile hiç umulmadık bir terakki adımı atılmıştır. Aktif kömürler dahi hiç bir surette yalnız karbondan mürekkep değildir. Bunların karbon muhteviyatı % 80 - 94 arasında tehalüf etmektedir. Yukarıda izah ettiğimiz gibi bir aktif kömürün emme - absorbtion - kabiliyeti hiç bir suretle terkibindeki karbon miktarile alâkadar olmayıp münhasıran o kömürün bünyesi yani o kömürün mesamatının büyüklüğü derecesi ve çokluğu ile alâkadardır. % 95 nisbetinde saf karbonu ihtiva eden kömürlerden daha az emme - absorbtion kabiliyetini haizdirler.

Modern aktif kömürlerin emme kabiliyeti hakkında bir fikir edinmek için şunu söyleyelim ki eğer mesamatı yanyana dizmek imkânı olursa bir gram kömür 500 ile 1000 metre murabbai bir sathı kaplar. Belki her mesamenin kutru da bir milimetrenin milyonda ikisinden daha küçüktür.

Bu aktif kömürlerin kullanıldıkları sahayı umumî harbe kadar şeker sanayii teşkil etmiştir.

Yukarıda söylediğimiz gibi bunları şeker mahsullerinin rengini izale etmek ve tahmir sanayii ise alkollerin fena maddelerini bertaraf etmek için kullanılmıştır. Umumî harp esnasında muharebe vasıtası olarak kullanılabilecek hemen hemen yeni hiç bir kimyevî maddenin icat edilmediği malûmdur.

Kullanılan bütün savaş maddeleri kimya edebiyatında çoktandır biliniyordu. Bunlar meyanında yukarda zikrettiğimiz harp maddelerine karşı en ehemmiyetli bir tahaffuz vasıtası olarak aktif kömür gibi inkişaf etmiş bir vasita mevcut bulunmuş olması şayanı şükrandır.

Tabii orduların son derece zehirli olan muharebe vasıtalarına karşı iyi bir emme-arbsobsion maddesi bulmak ihtiyacı aktif kömürlerin imali hususunda bir çok terakkiler husule gelmesine imkân vermiş ve arbsobsion fiilinin mahiyeti hakkında esas itibariyle yeni bir şey vücade getirilmeksizin müteaddit ve enteresan ilmî mesailerin meydana gelmesine hizmet etmiştir.

Böylece aktif kömürlerin tesirini âciz kılacak zehirli maddelerin bulun-

ması muhtemel olup olmadığı hakkındaki bidayette sorduğumuz suale avdet ediyoruz. Muharebe vasıtası olarak mevzuubahis olabilmesi için bir kimyevî maeddenin ister gaz şeklinde, ister buhar veya duman veya hutta sis şeklinde olsun, her halde havada kolayca dağılıp taksim olabilecek bir kabiliyette olması lâzımdır. Bu gibi maddelerin iki grubuna karşı aktif kömürler hakikaten âcizdirler. Bunlardan birisi çok aşağı hararetlerde mayi haline geçen gazlardır.

Bu gazlar moleküllerinin sikletleri hafif olan basit kimyevî terkiplerdir. Bunların başlıca mümessili karbonmonoksittir. İkinci grup zehirli sisler grubudur ki bunlar da havada yüzücü bir halde bulunurlar.

Bu zehirli sisler gaz maskelerinin aktif kömür tabakasındbn nüfuz etmek kabiliyetinden dolayı Umumî Harpte süsgeç deşmek için kullanılmışlardır. Fakat bu iki gruba mensup gazlarda gelecek savaşlar için tehlike yoktur.

Birinci sınıfa mensup molekül sikleti hafif, mayi haline getirilmesi müşkil basit gazlar çok kolay dağılmaktadır. Bunun için de açık sahalarda muharebe vasıtası olarak kullanılması ehemmiyetli bir tehlike teşkil etmez.

O kadar çabuk dağılmayan Siyanidrik asid bile açık sahalarda uzun zaman kalamadığından bunun kullanılmasından Umumî harpten sonra vazgeçilmiştir.

İkinci gruba mensup yüksek derecede zehirli yüzücü maddelere -zehirli sislere - gelince bunlara karşı yeni süzgeçlere yeni bir madde konulmuş olduğundan bunlar modern süzgeçlerden artık geçemezler.

Gaz ve buhar şeklinde havadan yayılıp taksim olabilen diğer kimyevî maddelere gelince: Bunlara karşı aktif kömür ideal bir tahaffuz vasıtası teşkil etmektedir. Bilhassa aktif kömürün bu hususta umumî mahiyette bir kabiliyeti haiz olması istikbalde bu sahada daha başka tesirler icra edebilecek esrarengiz bir maddenin keşfedilmiyeceğini teyit etmektedir.

Modern aktif kömürlerinin imalât usulleri ve bunların müteaddit tabikat sahaları; ve imkânlarından müteakib makalelerimizde bahsedeceğiz.

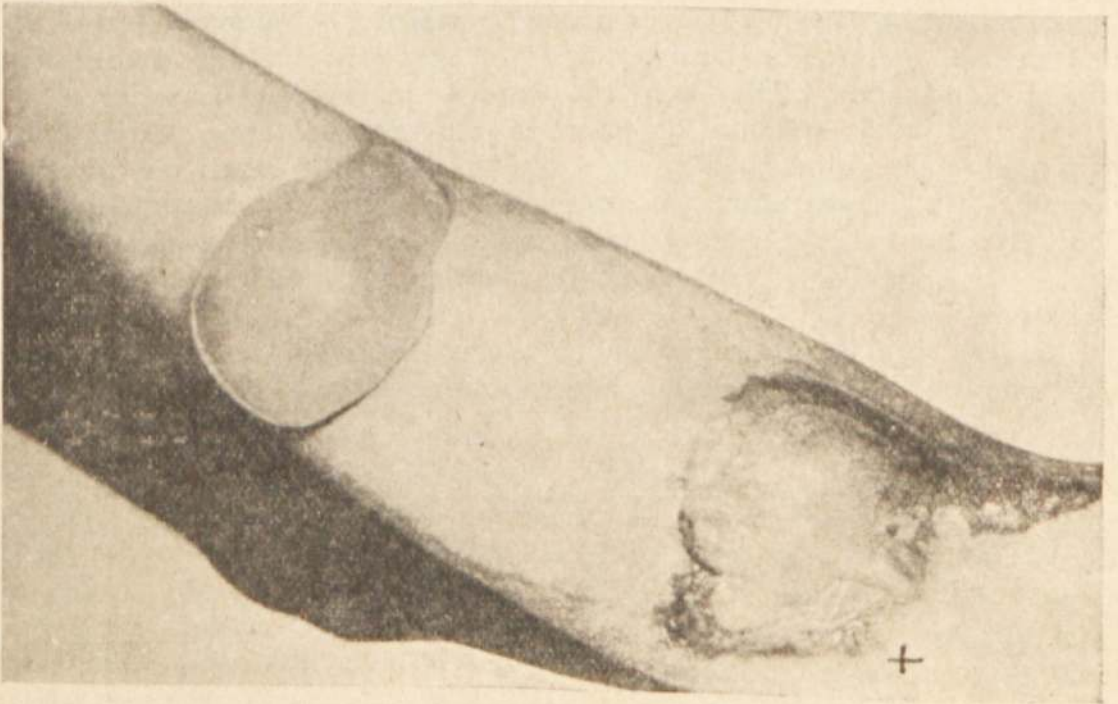
İtalyanların Habeşlere karşı kullandıkları Gizli Gaz (Sinapis Gazı)

Yazarı NURİ REFET KORUR

İtalyanlar Habeşlere karşı bilhassa Mart ve Nisan aylarında zehirli gaz kullandılar.

Bütün dünya gazeteleri İtalyanların attığı gazlardan uzun uzadıya bahsettiler. Bunun, terkibi büsbütün yeni bir madde olduğunu söylediler. Rivayete nazaran (Reuter ajansının verdiği malûmat), bu gazı teneffüs edenlerin kafası şişmekte, gözleri kör olmaktadır. Yirmi dakikadan iki saate kadar bir zaman geçtikten sonra gazlanan kimse fecî ıztıraplar altında ölmektedir. Hattâ Habeş İmparatoru bile bu gazla gazlanmıştır. Şimdi bu yüzden hasta bir halde bulunmaktadır. Bu gaz en mükemmel maskelerden geçebilmektedir. En yeni ve en iyi İngiliz maskeleri bile bu gazı tevkif edememiştir.

Buraya kadar verdiğimiz malûmat gazetelerden aldığımız haber-

Yakıcı gazlerden "Lewisit", in açtığı ve yaptığı kabarcıklar.

lerdir. Bu gibi yazıların halk üzerinde yaptığı tesir malûmdur. Hakikaten bu haber bütün dünyayı telâşa düşürmüştür.

Mecmuamıza gelen mektuplarda da; bu gazın nasıl bir gaz olduğu, bizim maskelerin bu gaza karşı koruyup korumadığı, sorulmaktadır.

İlk önce haber verelim ki; İtalyanların kullandıkları bu gaz yeni bir gaz değildir.

Bu gaz bizim bildiğimiz (İperit) gazından ibarettir. İtalyanların gaz attığını ilk def'a İsveç Kızılhaçı tesbit etmiştir. Bu Kızılhaç heyetinde bulunan bir İsveçli Rahip, atılan gazın İperit olduğunun farkına varmıştır. O zaman İtalyanlar bunu şiddetle protosto etmişler ve gaz kullanmadıklarını iddia eylemişlerdi. Halbuki beri yandan İngilizler İtalyanların Süveyş kanalından binlerce ton zehirli gaz geçirdiklerini bütün dünyaya ilân ediyorlardı.

Bu gün İtalyanların gaz attığı artık muhakkak bir keyfiyettir.

İtalyanlar bizzat bu gaza (SİNAPİS) ismini koymuşlardır ki bu, Lâtince Hardal demektir.

İperit veya hardal gazı büyük harpten beri tanılan ve kullanılan bir gazdır. Bu madde, açık sarı renkli, tıpkı zeytin yağına benzeyen

- İtalyanların Habeşlere attığı gaz -
Yakıcı gazlardan " İperit " in yaptığı kabarcıklar.

bir yağdır. 13 derecede donar. 216 derecede kaynar. Bir yere bulaştığı zaman günlerce, hattâ haftalarca orada yapışır kalır. Bunun uçması tıpkı gaz yağının - petrol - uçmasına benzer. Nasılki bir yere damlayan gaz yağı orada günlerce kalırsa; onun gibi bir yere damlayan İperit te günlerce kalır.

İperitin Hardalı andıran kokusu pek okadar nafiz değildir. Çok kereler duyulmaz. İnsan bazan bu maddenin bir yere bulaşmış olduğunun farkına varmaz. Gazden şüphelenmeden oralarda dolaşır. Halbuki İperit elbiseden, kumaştan, deriden geçen ve dokunduğu yerde bir kaç saat sonra kabarcıklar yapan bir zehirdir. Bu kabarcıklar günlerden sonra patlar. Şiddetli acılar veren derin yaralar vücuda getirir.

İperit dolu bir tayyare bombası bir yere atılacak olursa, bomba patlar patlamaz İperitin bir kısmı da mayi - sulu - halinde etrafa serpilir.

Gaz halinde İperiti teneffüs edenlerin sesleri kısılır. Gözlerine gaz halinde İperit tesir eden insanların göz kapakları şişer ve gözleri kapanır. Bu kapanma geçicidir. Bir müddet sonra gözler yine açılır.

Mayi halinde İperit bir insanın gözüne damlarsa hakikaten hem göz kör olur ve hem de insanın kafası şişer. Bir tavşanın gözüne bir damla İperit damlatılırsa bir kaç gün sonra hayvanın başının vücutundan daha fazla büyüdüğü ve gözünün kör olduğu görülür.

Eğer gazlanan Habeşlerin başları İperit yüzünden şişmiş ise ve gözleri kör olmuşsa maske takmamışlar demektir.

Yüzünde maskesi olarak İperitle karşılaşan bir insanın ne gözleri kör olur, ne de kafası şişer.

Kızılay gaz maskesi İperit buharatına karşı bütün teneffüs yollarını ve gözleri kat'iyen korur

Kızılay Maskesi takan bir insan artık İperitin gözlere tesir edeceğinden korkmaz.

Mayi halinde maskeye damlayan İperit saatlerce maskeden geçmez. Vücudun korunmasına gelince :

Bunun için en doğru hareket kapalı yerlere kaçmaktır. Yağmur girmeyen yerlere Mayi halinde olan İperit te giremez. O halde sivil halk, bir gaz tehlikesi altında maskesini takarak kapalı yerlere girecek olursa İperitten korkarak telâşa lüzum kalmaz.

İperit bir yerde çok uzun zaman kaldığında; gaz tehlikesi geçip düşman tayyareleri uzaklaşmış bile olsalar yine sokağa çıkınca şüp-

heli su birikintilerine el sürmemelidir. Böyle yerlere basmamalı, gaz temizleyiciler tarafından her taraf temizleninceye kadar mayiden çekinmelidir.

Böyle gazlar ancak disiplini ve gazdan koruyucu vasıtaları olma-
yan halk üzerinde müessirdirler. Gaz maskesi almış ve zehirli gaza
karşı korunmanın ne demek olduğunu bilen bir halk üzerinde bu
gazın bir kıymeti yoktur.

**Münderecatımızın çokluğundan dolayı Zehirli
Gazlar hakkında gelen sorgulara verilen cevaplar
gelecek sayımıza konacaktır.**

KIZILAY HABERLERİ

Kurumumuzun Genel Merkezi ve Taşra Merkez ve Şubeleri tarafından, Dergimizin çıkan son sayısı tarihinden bu güne kadar iki aylık zaman içinde yaptığı işleri ve yardımları hulâsatan sayfelerimize geçiriyoruz.

25 Nisan 1936 Cumartesi günü Genel Merkezde Kızılayın yıllık kongresi toplanmış ve buna ait tafsilât Dergimizin kısmı mahsusuna konmuştur.

*
* *

Genel Merkezimiz bu son iki ay içinde sun'î ayak yaptırmak, malûlin sevk etmek gibi müteferrik yardımlar için (2348) lira (72) kuruş harcamıştır.

*
* *

Basarabya'da bulunan yoksul yurtdaşlarımıza yardım edilmek üzere Genel Merkezimiz tarafından Bükreş elçiliğimizin emrine (90) lira (46) kuruş gönderilmiştir.

*
* *

Sürmenenin Harsiksa ve Kizirnos köylerinde çıkan yangın yirmi aileyi yoksul bir hale getirmiştir. Bunların maddî ihtiyaçlarına yardım olmak üzere Kurumumuz kendilerine (406) lira (47) kuruş göndermiştir.

*
* *

Aras Nehrinin taşması dolayısıyla Karsa tabi Iğdırın Ovalık ve Taşburun nahiyelerine bağlı köylerde zarara uğrıyanlara yardım etmek üzere Kurumumuz (1000) lira (77) kuruş tahsis etmiştir.

*
* *

Bulgaristan ve Romanyadan gelip Trakyaya yerleştirilen Göçmenler için Kurumumuz tarafından Keşanda açılan hastahaneye (2623) lira (99) kuruş, Çorlu ve Geliboluda açılan hastahanelerde (46) lira (18) kuruş tahsisat verilmiştir.

*
* *

Memleketimize yerleşmek üzere gelen Göçmenler için büyütülmesine lüzum görülen Edirne hastahanesi için Kurumumuzca (3072) lira (21) kuruş tahsisat verilmiştir.

*
* *

İnebolu, Cide, Zonguldak, Sinop, Samsun, Bolu, Tokat, Sivas ve Eskişehirde geçim darlığı dolayısı ile sıkıntı çeken halka Hükûmetimiz; (1000) ton buğday tahsis etmiş ve bunların tevziine Kurumumuzu memur eylemiştir. Hükûmetimiz tarafından verilen bu buğdayları darlık çeken halka dağıtmak için Kurumumuz (1932) lira (87) kuruş sarfetmiştir.

Bu suretle son iki ay içinde Kurumumuzun yardım hususundaki sarfiyatı (11521) lira (67) kuruşa balığ olmuştur.

*
* *

İzmir Dispanserlerimiz

İzmir Merkezimize bağlı İki Çeşmelik, Kahramanlar ve Karşıyaka dispanserlerinde Mart ve Nisan 1936 ayları zarfında müracaatla tedavi gören hastaların adedi:

Aylar	İki Çeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka	Yekûn
Mart	534	141	275	950
Nisan	698	164	269	1131
Umumî yekûn	1232	305	544	2081

*
* *

Balâ Kızılay Şubemizin çalışmaları

Balâ Şubemiz Başkanı Bay İhsan Oğuz, himmet ve gayretile üye yazmak hususunda âdeta bir rekor kırmıştır.

Balânın nefsi kasabada 90 üye, Kara Ali Nahiyesinde 14, Kara Keçili Nahiyesinde 25, Sülübük Köyünde 10, Kara Ahmetlide 10, Hacılar da 20, Budar Köyünde 7, Yaylalı Özünde 29, Ahmetçayırı Köyünde 12, Olozda 8, Bedirhanede 11, Beynamda 10, Derekışlada 12, Belçarsakta 8, Emirlerde 13, Sofularda 9, Akveren Çarsakta 11, Yenibaban Çarsakta 10, Çinşitte 9, Alaşarda 13, Yenibaban Şihlida 8, Sırapınarda 14, Büyük Daldallıda 13, Küçük Daldallıda 17, Boyalı Kebirde 9, Ezci-lerde 9, Pulda 3, Çiğdemde 3, Cezerhanda 10, Hecibanlıda yeniden 10 üye kayıt ettiğini merkezimize bildirmiştir.

Yeni kayıt edilen bu üyelere bir kısmının fotoğraflarını ve üye kaydı hususunda Cemiyetimize büyük yardımları dokunan Balâ İlçebayı Bay Nebilin fotoğrafını şükranla resim kısmımıza koyduk.

Küçük Menderesin taşması

İzmir Merkezimizden aldığımız 20. 2. 1936 tarih ve 20/2934 numaralı mektubun sureti

6 Şubat 1936 gecesi yağın sürekli yağmurlar neticesinde tuğyan eden Küçük Menderes nehri, havzasında bulunan Subaşı, Naime, Tulum, Küçük çiftlik, Kırbaş ve Çaybaşı köylerini su isilâsına maruz kılmıştır.

Su taşkınlardan umumî şosenin bozulması ve köprülerin yıkılması neticesinde münakale imkânsız hale geldiğinden halk İzmirden gönderilen kayıklarla taşınmış ve Subaşı köyünde iskân edilmiştir. Felâketzede'erin ilk imdadına yetişilerek Eskişehir anbarından gelen 100 çadırla birlikte iaşeleri temin edilmiş ve tehlikeli durumda bulunan köyler tahliye ettirilerek Subaşına teksif edilmiştir. Vukuu melhuz hastalık zuhuruna karşı tedabiri sıhhiye alınarak iskân mıntakası olan Subaşıda bir bir Revir tesis edilmiş ve İzmirden bir Doktor gönderilmiştir. Seylâbın başladığı günden itibaren Merkezimiz dokuzyüze yakın felâketzedenin muntazaman günlük yiyecek ve içeceklerini vermekte ve her türlü ihtiyaçlarını gidermeğe savaşılmaktadır. Ayrıca seylâba maruz kalan Foça kazasının Bağarası seylâpzedelerile Menemenin Kutepe köyünde hayatları tehlikeye düşen köylünün tahlisleri için İzmirden 15 kadar kayık gönderilmek suretile imdadlarına şıtab edilmiş, muhakkak bir ölümle karşılaşan bu köyler halkı düştükleri feci vaziyetten kurtarılmışlardır.

İzmirin muhtelif semtlerinde ve karşıyakanın Bostanlı köyünde su baskınına uğrayanların da ihtiyaçları giderilmiş ve felâkete uğrayanlara erzak dağıtılmak suretile ıztirablarının tehvinine çalışılmıştır. Sayın halkımızın candan ilgi ile bağlandıkları Kızılaya bir kat daha sevgilerini arttırmağa vesile teşkil eden bu yardımlarımızın heyeti mecmuasının bin lirayı geçmiyeceği zannındayız. Seylâb mıntakasındaki yardımlarımız hali tabiinin avdetine kadar - azâmî on gün daha - devam edecektir.

*
* *

Bu münasebetle İzmir merkezimizin faaliyetini tesbit eden fotoğralar resim kısmımıza konmuştur.

Görelle Şubemizin Faaliyetlerinden

Resim kısmımızda neşrettiğimiz bir fotoğrafta görüldüğü veçhile Görelle Şubemiz çocuk bayramı dolayısıyla bu küçük kasabamızın yoksul çocuklarını giydirmek suretile sevindirmiştir. Takdire seza olan bu faaliyetlerini mecmuamız şükranla kaydeder.

*
* *

Resim kısmımızdaki Karamanın Kilisecik Köyünden geçenlerde vefat edeh Bay Sağır Ahmedin fotoğrafile sahifelerimizi süslüyoruz. Bu ihtiyar ve yüksek duygulu yurtdaşıımız fakrû haline rağmen ölümünden evvel Cemiyetimizin Karaman Şubesine on lira hibe etmiştir. Bu hibeyi şükranla kaydediyoruz.

Bazı Gençlik Kızılay Dernek Şube ve Kolları tarafından banka veya posta vasıtasıyla Genel Merkezimize gönderilen paraların hangi mektep tarafından hangi hesaba mahsuben gönderildikleri bildirilmediğinden bu paralara mukabil tanzim edilen makbuzlar vaktinde yerlerine gönderilmiyerek Merkezimizde kalmaktadır.

Bundan böyle para gönderecek Dernek şube ve Kollarının kendi sarıh adresleriyle beraber hangi hesaba mahsuben ne vasıta ile ne miktar para gönderdiklerini bir mektubla merkeze bildirmeleri muamelemizin selâmeti bakımından dilenir.

GENÇLİK KIZILAY HABERLERİ

Rober Kollejde Gençlik Kızılayı hakkında verilen bir konferans

Hemen her fırsat düştükçe sahifelerimizi Gençlik Kızılay üyelerinin verimli mesaisiyle süslüyoruz.

Kurulduğu gündenberi büyük başarılarla nail olan Istanbuldaki Rober Kollej Gençlik Kızılay Dernek kolu Üyeleri mekteplerinde bir Gençlik Kızılay günü yapmağı düşünmüşler ve bunun için de Gençlik Kızılay Dernek Merkez Heyetine müracaat ederek bir konferans vermek üzere Merkez Heyeti Kâtibi Bay Fazlıyı İstanbula davet etmişlerdir.

Gençlik Kızılay Merkez Heyetinin muvafakatile İstanbula giden Bay Fazlı Martın 28 inci günü Rober Kallejin merasim salonunda ve bütün mektep talebesinin huzurunda konferansını vermiş ve aynı zamanda mektebin Sayın Direktörü Bay Rayt'a, Gençlik Kızılayı Üyelerine karşı gösterdiği sempatiden dolayı hassatan Merkez Heyeti namına teşekkür etmiştir.

Gençlik Kızılay Rober Kollej Dernek kolu mektepteki Kızılay günü münasebetile o güne mahsus olmak üzere bir de broşür çıkarmıştır.

Bundan bir buçuk ay evvel de yine bu dernek kolu üyelerinin ve İdare heyetinin gayretile mektepte gayet güzel bir konser verilmiş ve bunun hasılatı ile de bir çok yoksullar varlıklı olmuştur.

Bay Fazlının konferansını aynen aşağıya koyuyoruz.

*
* *

Baylar

Bu kültür kaynağında; Türkiye Gençlik Kızılay Derneği için bir oda tahsis eden, varlığının sebep ve hikmeti; sırf beşerin acılarını dindirmek olan, Kızılay, Kızılhaç ülküsü hakkında yüksek huzurunuzda bir kaç söz söylememe imkân verdiğinden dolayı Sayın Direktörünüz Bay Rayt'a, Sayın Öğretmenlerinize en derin saygılarımı sunarım.

Bilirsinizki; insanlık tekâmülünün başlıca sebepleri arasında en mühim rol oynayan âmillerden birisi de hiç şüphesiz, tesanüd, İngilizcesini

iyi talâffuz edemiyeceğim için Fransızcasını söyleyeyim (solidarite) dediğimiz dayanışmadır.

Dayanışma; en iptidai insanlar arasında da vardı. Yalnız bugünkü anlamında değildi.

Ben dayanışmayı; seyrinde, karşılık beklemezsiniz, sırf iyilik olduğu için yapılan ve bizi olgun insanlık ülküsüne ulaştıran bir yol diye anlarım.

Binaenaleyh dayanışmanın ilk insanlar arasındaki anlamıyla bugünkü anlamı arasında büyük bir fark vardır.

Bugünkü dayanışmayı, hususiyle bizi çok ilgilendiren kısmını (iyilik - Bonté, şefkat - charite) kelimelerle hulâsa ve ifade edeceğim.

Bu, iki biribirini tamamlayan tabir, Kızılay ve Kızılhaç Kurullarının bir (remzi) dir. Gençlik Kızılhaçının teşekkülünden sonra bu iki remze yeni bir remiz (devis) daha katılmıştır ki, bilmem doğru talâffuz edebiliyorsam (ay serv) yani hizmet ederim, yararımıdır.

Bu üç remzi çerçeveyen bir de hassamız vardır. O da tevazudur. Bilmem dikkat ettiniz mi? Remiz olarak kullandığım kelimeler arasında merhamet kelimesine kat'iyen yer vermedim.

Merhamet, acımak mânasına da gelir. Halbuki Kızılaylılar ve Kızılhaçlılar acımanın doğurduğu, sevk ettiği duygu ile değil, bilâkis başkalarının acılarını dindirmek için, yaptığımız her hangi bir iyiliğe mukabil bir şey beklemediğimiz için kıymetlidir ve insanîdir. Mademki Kızılhaç ve Kızılay ülküsünden bahsediyoruz. Size büyük Hanri Dunan'dan misal getireyim.

Kızılhaç ülküsünü ortaya koyan, kelimenin tam ve dolgun manasıyla kullanıyorum müteveffa büyük Hanri Dunan'ın bir kaç dostıyla Solferino harp meydanındaki on binlerce yaralının imdadına koşması, hiç tanımadığı ve onlardan hiç bir menfaat beklemediği on binlerce adamın yaralarını sarmaya, acılarını dindirmeye, hastalarına bakmaya çalışması onlara tanıdığından, yahut onlara bakmaktan mütevellit bir ahiret mükâfatını tahakkuk ettirmek istediğinden değil, çok yüksek, çok asıl ve çok necib duygulu, ve hizmet ettiği, yaradığı adamdan hiç bir karşılık beklemezsiniz yapmak insanlığını, centilmenliğini bilen bir adam olduğu için yapmıştır.

İşte hepimiz için özenilecek güzel bir misal.

Baylar;

Kızılhaç Kurumu yetmiş iki senelik bir teşekküldür. Bütün dünya-daki varlığı incelenecek olsa, harp meydanlarında yaralarını sararak veyahut her hangi bir kalamiteye uğrıyarak yoksul kalmışların imda-

dına koşarak kurtardığı ve bunları tekrar hayat mücadelesine girişecek surette teçhiz ettiği insan yekûnunu emin olun kendi yaşının bir kaç mislini milyona zarbedersek ortaya çıkacak müthiş yekûndan fazla olduğunu iddia edersem mübalâğa etmediğime inanınız.

Solferinodan, İtalya - Habeş savaşına kadar patlıyan harplerde Kızılhaç ve Kızılayın tedavi ederek kurtardığı yaralıları, âfetlerde yoksul kalmışlara yapılan yardımdan tekrar müstahsil hayata geçen insanların yekûnunu göz önünden geçirecek olursanız demin söylediğim rakkamın hakikatin çok dununda olduğuna siz de kanaat getirirsiniz.

Baylar; Size biraz da Gençlik Kızılayımızdan bahsedeceğim. Bu bahse geçerken maalesef bir müddet evvel hayata göz yummuş olan büyük bir ülkücünün, Amerika Birleşik Hükûmeti Kızılhaçı Başkanı müteveffa Hâkim Paynenin adını hürmetle anmamız lâzımdır.

Payne, Birleşik Amerika Kızılhaç Cemiyetinin Başkanlığını yaparken diğer bir taraftan da Büyük Harpten sonra Pariste teşekkül eden Kızılhaçlılar Birliğinin Başkanlığını da yapıyordu. Bu sıfatla memleketimizde bir Gençlik Kızılay Kurumu yapmağımız için Türkiye Kızılay Cemiyetine ilhamda bulundu.

Eminim müteveffa Paynenin maneviyatı Robert Kollejin bu muhteşem salonunda, Türkiye Gençlik Kızılayı hakkında bir konferans verildiğinden dolayı her halde bir inşirah duruyor.

Bu günki Amerikan Kızılhaçının ve Kızılhaçlılar Liginin Başkanı (Honorable Amiral Grapsun) da bizim faaliyetimize karşı çok alâka gösteriyor.

Baylar ; sizden ne istiyoruz ? Sizden muradım Gençlik Kızılayı üyelerinden demektir. Biz hayata atıldıktan sonra Kızılhaç ve Kızılay ülküsünü öğrendik. Ve bu uğurda elimizden geldiği kadar çalıştık. Yaptıklarımızla öğrenmüyoruz. Zira tevazu bizim şiarımızdır. Bize Kızılhaç ülküsünü kimse öğretmedi. Halbuki sizler Kızılay ülküsünü ta mektep sınırlarında benimsediniz. Bütün dünyada altmış bu kadar memlekette Kızılhaç ülküsünü mektepte iken benimseyen gençler var. Bunların yekûnu kısa bir zamanda 15 milyonu geçti. Bunun manası eğer daha çok çalışırsak bütün dünya gençliğinin dimağı iyilik, şefkat, tevazu ve yaramak sıfatlarıyla neşvünema bulacak ve bu gençler hayata atılıp bizim yerlerimizi aldıkları vakit insanlık ideale doğru, emin olun daha yükselecektir.

Sizi vazifeye, yerlerimizi almağa çağırıyorum. İşte sözüm bu kadar.

Gençlik Kızılayı Neşriyatı

Geçen sayımızda yazdığımız veçhile Gençlik Kızılayı neşriyatının birinci ve ikinci numaralını teşkil eden (Yıllık) ve (Türkiye Gençlik Kızı-

KIZILAY MECMUASI

zılay Dernekleri üzerinde bir konuşma) adlı broşür, bütün Dernek ve şube kollarımıza birer nüsha hediye edilmiştir.

Bunlardan şahsen edinmek isteyenlerin bir numaralı kitabın bedeli olan bir lira ile posta ücretini ve iki numaralı broşürün bedeli olan 20 kuruşu Genel Merkezimiz namına göndermeleri iktiza eder.

Yakında neşriyatımızın üç ve dört numaralı sayıları çıkacaktır. Üç numaralı sayımız, (Gençlik Kızılhaçı nedir ?) başlığı altında, Paristeki Uluslararası Kızılhaç Birliği tarafından yazdırılmış bir broşürdür ve Bay Ercümen Ekrem Talû tarafından dilimize çevrilmiştir.

* * *

Okullar arasında albüm teatisi faaliyeti bu sene daha büyük bir mikyasta genişlemiştir.

Hazırlanan albümler arasında Ankara Kız Lisesinin hazırladığı albüm Merkez Heyetimiz tarafından çok takdir edilmiştir.

* * *

Gençlik Kızılay Kurumu Merkez Heyeti son toplantısında Okullar için istandard bir ilâç çantası tipi kabul etmiş ve bundan miktarı kâfi ısmarlanmasına karar vermiştir.

Bu çantaların içerisinde bir broşör bulundurulacak, ve ilâçların nasıl kullanılacağı açık bir lisanla anlatılacaktır.

Gençlik Kızılay üyelerine mahsus olmak üzere Avrupaya ısmarlanmış olan rozet nûmuneleri gelmiş ve üzerinde bazı tadilât yapılarak miktarı kâfi ısmarlanmasına karar verilmiştir.

Bu rozetlerin ders yılı başına kadar hazırlattırılıp getirtilmesine çalışılmaktadır. Bu rozetler bedeli mukabilinde bütün üyelere satılacaktır.

KIZILHAÇ HABERLERİ

Birleşik Amerikadaki su baskını faciası

Beynelmilel Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetleri Birliği Umum Kâtipliğinden geçen sene Amerika Kızılhaç Cemiyeti İkinci Reisliğine tayin edilen Mösyö Ernest I. Sivft tarafından Amerikadaki son su baskını faciasına dair kaleme alınan mühim bir yazıyı Kızılay ve Kızılhaç Cemiyetlerinin sulh zamanlarında tabiatın zulüm ve kahırlarına karşı da ne yorulmaz, bıkmaz bir gayretle çalıştıklarını göstermesi itibarıyla aynen tercüme ediyoruz :

*
* *

Bir çok haftalardanberi Birleşik Amerikada günün en hayati meselesi memleketin şimali şarkî havalisini tahrip eden müthiş su baskınıdır. Feci sahneler, görülmemiş, işitilmemiş bir tahrip manzarası ve hesapsız kahramanlık ve sıtkı vefanın mukabili olan müthiş haller bunların şahidi olan dimağlarda uzun zamanlar mahkûk kalacaktır.

Nihayet sular, mazlum kurbanlarını bırakarak çekildi; felâktzedeler, muhakkak bir ölümün pençesinden kurtarılabilenler yurtlarını ekseriya bir harabenin parçaları halinde buluyorlar: Mavi harabezarlar, fakat aynı zamanda en aziz ümitlerinin de harabeleri. Ben "San Francisco," yer sarsıntısı ve yangını, "Ports Rico," ve "Florida," âfetlerini ve Avrupanın bir çok yerlerinde vukua gelmiş çok vahim su baskınlarını da görmüştüm; her yerde aynı feci sahnelerle karşılaşmışım. Harabezarların etrafında aynı meyus, bezgin gruplar, her yerde gözün görebileceği imtitatta aynı tahribat, nevmîdi, açlık, soğuk ve hatta ölüm.

Tabiat tarafından mağlûp edilmiş olan ilim ve fen artık bu biçareler için bir yardım âmili değildir; ne ziya, ne içilebilecek su, komşu şehre gitmek, onunla münasebet peyda etmeğin tam bir imkânsızlığı, ne yol, ne köprü; tam bir teşevvüş.

Şimdiye kadar Amerikan Kızılhaçı bir çok kereler bu kabil vaziyetlerle karşı karşıya gelmiş ve tabii hayat, onun insan kalbine ilka eylediği tam bir ümit sayesinde, yeniden teessüs edebilmişti. Daha 1889 tarihinde Amerikan Salıbiahmeri, büyük bir su baskını neticesi

baştan başa bir harabeye dönen "Johnstown,, havalisini yepyeni bir "site,, haline getirmişti; keza bir kaç sene sonra "San Francisco,, harabeleri ve külleri arasından yeniden doğuyordu. Bu misaller, Amerikalıların idbara karşı, ne büyük bir gayretle mücadele ettiklerini, bu dev âsâ mesaîyi ifa edebilmek için lâzım olan cesareti Kızılhaça nasıl telkin ettiğini göstermektedir.

Çok şâyânî şükran olduğu veçhile, Amerika halkı kalbini âlicenaplık fikirlerine bütün genişliği ile açmaktadır; yardım daveti bu memlekette her zaman çok lûtfkâr bir akis hasıl etmektedir. Bu suretledir ki Reisicümhur "Roosevelt,, tarafından açılan iane defterine bir hafta içinde dört milyon dolar gibi çok mühim bir para kaydedilmiştir. Bu milletin büyük meziyetlerinden biri olan yardım ruhu bu vesile ile de semerelerini göstermiştir.

Her taraftan yardım hücumları yağmıya başlamış ve Amerikan Cümhur Reisi, Kızılhaç Reisi Amiral "Grayson,, a tam bir müzaheret vadeylemiştir. Donanma, ordu, sevhil muhafaza teşkilâtı, sıhhati umumiye teşkilâtları, bütün diğer teşekküller Kızılhaça en şâyânî şükran yardımlarını temin etmişlerdir.

Halk, hususî şahıslar tarafından gösterilen müzaheretler de unutulamaz. Milyonlarca insanların bize lâzım olan sermayeyi süratle tedarik etmek hususunda gösterdikleri yardımı anlatmak isterim. Kızılhaça iştiraki mesaî ettiğim devre esnasında bu kadar büyük bir hahiş ve tehalükle yardım talebine koşulduğunu görmüştüm. Felâket karşısında insanları birbirine yaklaştıran "solidarite,, tezahüratı değil yalnız memleket dahilinde, ecnebi memleketlerde de akisler yapmıştır.

Âcıl yardımlar devresi bugün bitmiş bulunuyor, fakat 520.000 insanın, çamur hücumu altında kalan mesken ve yurdların temizlenip, sıhhi bir hale ifrağ edileceği âna kadar bütün istinadgâhı Amerikan Saliyahmeridir.

Gıda maddelerinin tevziyatını teshil için, bilhassa en fazla duçarı zarar olan mıntakalarda yardım merkezleri tesis edilmiştir. Diğer taraftan felâketzedelerin iskânı için kamplar, sığınaklar ve kantinler yapılmıştır. İkiyüzden fazla hastabakıcı hemşire yardım işini üzerine alan şeflerin emri altında sırf hastalıkların yayılmasının önüne geçmek için çalışmaktadırlar.

Çok şükür ki su baskınından ölen insan pek az ve yaralananlar da mahduttur. Felâketzedelerin mahrumiyet karşısında çok fazla ızdırıp çekmemeleri için bol paraya ihtiyaç vardır. Meselâ, büyük bir "metalürji,, merkezi olan "Pitisburgh,, un altmış ilâ yetmiş bin halkının yevmi iâşesi için binlerce dolar lâzımdır. Keza "Johnstown,, için, diğerleri için ve en ehemmiyetsiz bir yer için de vaziyet aynidir.

KIZILAY MECMUASI

Maahaza Amerika Kızılhaç yardım programının birinci safhası bu değildir. Pek yakında bu aileleri yeniden yuvalarında iskân etmek ve onları tabii şartlar dahilinde yaşatmak gibi en mühim iş başlayacaktır. Felâketzedelerin bütün bu ihtiyaçlarına karşı duracak yine Kızılhaçtır. Hükûmet yalnız harabeleri yeniden bir şehir haline koymakla mükelleftir.

Âlicenap para yardımlarile Amerikan halkı Kızılhaçın bir şerik ve yardımcısı olmuştur. Bu şayanı imtisal işbirliği sayesinde yuvalar yavaş yavaş eski sükûnetine kavuşacak ve yine yavaş yavaş ümidler yeniden doğacaktır. Bugün yardımla yaşayan 120.000 aile kendi hususî mevcudiyetini iktisap ettiği gün kantin ve sığınaklar kapılarını kapıyacaktırlar. Maahaza bir kısımları su baskını dolayısıyla istimal edilemeyecek bir hale gelmiş olan elbise ve eşyalarını yenileyebilmek için yine Kızılhaçın yardımına koşacaklardır.

Kızılhaçın su baskını faciasının mahv ve tahrip ettiği her şeyi yenilemesine şüphesiz ki imkân yoktur; çünkü gelir menbaları buna kâfi gelemes. Yapabileceği şeyler, kendi vasıtalarile çalışmağa başlayamıyacak olan her şahsa yardım, mütenasip bir şekilde bu vaziyette olanlara muavenetten ibarettir.

Nüfuzlu zevattan mürekkep mahallî şubeler âzası Merkezi Umumînin mütehasıs memurları refakatinde olarak felâketzede aileler nezdinde icap eden tahkikatı yapacaktır. Ancak bu zevatın verecekleri karar üzerinedir ki beher aileye yapılacak muavenetin cinsi, tarzı ve derecesi tesbit olunacaktır.

Bu kabil felâketler; ekseriya felâketzedelere ekmek parası temin eden alet ve makinelerinin veya hayvanatının ziyayı ile neticelenir. Kızılhaç Cemiyeti bir müzik mualliminin su baskınının tahrip ettiği piyanosunu yenilemiştir. Keza bir nakliyatçının aynı felâket esnasında telef olan atı yerine bir diğerini tedarik etmiştir. Keza bir yazı makinesi, bir takım alât ve edevat, hayvanat ekseriya felâketzedeleri düşükleri acıklı vaziyetten yiyecek, içecek ve giyecek derecesinde kurtarabilir. Bu misallerden anlaşıldığı veçhile, felâketzedelerin maneviyatını yükseltmek itibarile çok mütenevvidir.

Endişnak olan cihet, su baskını dolayısıyla mahvolan küçük san'at erbabının acınacak vaziyetleridir. Yalnız "Pitısburg", şehrinde üç binden fazla aile heman bu akibet içinde bulunmaktadırlar.

Fabrikalar yıkılmış, değirmenler su dalgalarile sürüklenip götürülmüş, maden kuyuları hücum eden sularla dolmuş, depoların malları boşalmış. İşte bu meşum günlerin bilânçosu. Bazıları bir çok büyük sanayiın yeni baştan işe başlayabilmeleri için uzun aylara ihtiyaç olduğunu iddia ediyorlar.

KIZILAY MECMUASI

Binaenaleyh buna intizaren mevcudiyetleri tehdit altında kalan işsizlerin hayatlarını temine ihtiyaç vardır. Kızılhaç, hükûmetler, mahallî resmî ve hususî teşkilât süratle harekete geçmelidirler.

Amerika Kızılhaç nizamnamesi her dâcârı felâket olduğu anlarda halkın imdadına koşmayı âmirdir. Bunun içindir ki 3.700 mahallî komite ve 9.000 muavin komite Kızılhaça yardım suretile vazifesini ifa etmek için hiç bir tereddüt göstermeksizin muavenete koşmuşlardır.

Münderecatımızın çokluğundan dolayı Kızılhaç ve Köy Sağlık Kurumu eserinden dilimize çevirmekte olduğumuz yazı ile on beşinci Uluslararası Tokyo Kızılhaç ve Kızılay Kongresine ait yazıların alt kısmı gelecek sayımıza konacaktır.

TÜRKİYE KIZILAY MECMUASI ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles Et Nouvelles Parus dans Le Texte Turc de Ce Numero

- 1) Assemblée Générale du Croissant Rouge Turc de 1936
 - 2) Qu'est-ce que c'est le Charbon actif ?
 - 3) Gaz employé par l'Italie contre les Ethiopiens
 - 4) Nouvelles du Croissant Rouge Turc
 - 5) Nouvelles de la Section de la Jeunesse du Croissant Rouge Turc
 - 6) Nouvelles de la Croix Rouge
-

Assemblée générale du Groissant Rouge Turc

Assemblée Générale du Croissant Rouge Turc a tenu sa réunion ordinaire le 25 Avril 1936 et accepté le budget de l'exercice de 1936-1937 comme 769.193 Ltq. de dépense et 828.801 Ltq. de revenue.

Activités des dispensaires de notre siège local d'Izmir

Les dispensaires de Karchiyaka, Kahramanlar et de İkitchehmelik attachés à notre siège local d'Izmir ont soigné 2081 malades durant des mois de Mars et d'Avril de 1936.

Aides et secours accomplis de la part du Groissant
Rouge Turc dan la période allant du 15
Avril au 15 Juin 1936

<u>L.</u>	<u>T.</u>	
2348,73		Somme dépensée pour la confection des membres artificiels pour les mutilés
90,46		Somme envoyée à la Légation de Turquie à Bucarest pour subvenir aux habritants Turc de Besserabie
406,47		Somme envoyée aux sinistrés de l'incendie éclaté dans le village de Surmene (Turquie)
1000,77		Somme envoyée aux sinistrés de l'inondation de la rivière d'Aras
2670,17		Somme dépensée pour élargissement des hopitaux de Keşan, Gelibolou et de Tchorlou
2072,21		Somme dépensée pour élargissement de l'hopital d'Edirne
1932,87		Somme dépensée pour la distribution des denrées aux nécessiteux à İnebolou, Cidé, Zonguldak, Sinop, Samsun, Bolou, Tokat et Eskişehir.
<u>11521,67</u>		Total

1936 İzmir kongresine iştirâk eden Âzalar.

*Kongra Âzalarının maske fabrikamızı gezmeleri.
Maske Mühassısıımız ziyaretçilere izahat verirken.*

*Maske fabrikamızı ge-
zen kongra delegelerin-
den bir grub.*

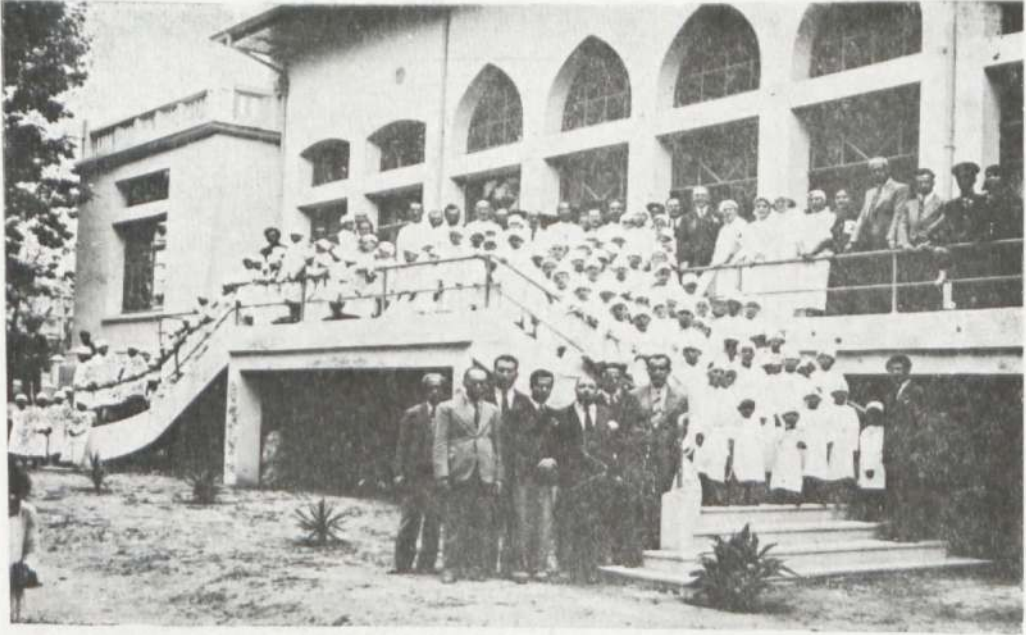

*Maske Mlehasssmz
ziyaretilere izahat ve-
rirken.*

Maske Fabrikamz gezme intibalarndan.

Maske Mütahassısımız ziyaretçilere izahat verirken.

Antalya merkezimizin sünnnet etdirdiđi 156 yavru

Bay A. Hamdi

Bayan Münire Hamdi

Doktorlarımızdan mütekaid Bay Ahmed Hamdi gözünü hayata yummadan evvel bir vasiyetname ile Cemiyetimizle yüz lira teberru etmiş ve kızı Sayın Bayan Münire Hamdi bu parayı Genel Merkezimiz veznesine teslim eylemiştir.

Miralay Bay Doktor Ahmed Hamdinin Cemiyetimizin hizmetini takdiren vakî teberruatına karşı şükranlarımızı sunar-ken, duygulu kızının babasının dediğini yerine getirmek için yaptığı bu necip hareketini sahifelerimize geçirmekle bir kıvanç duyduk.

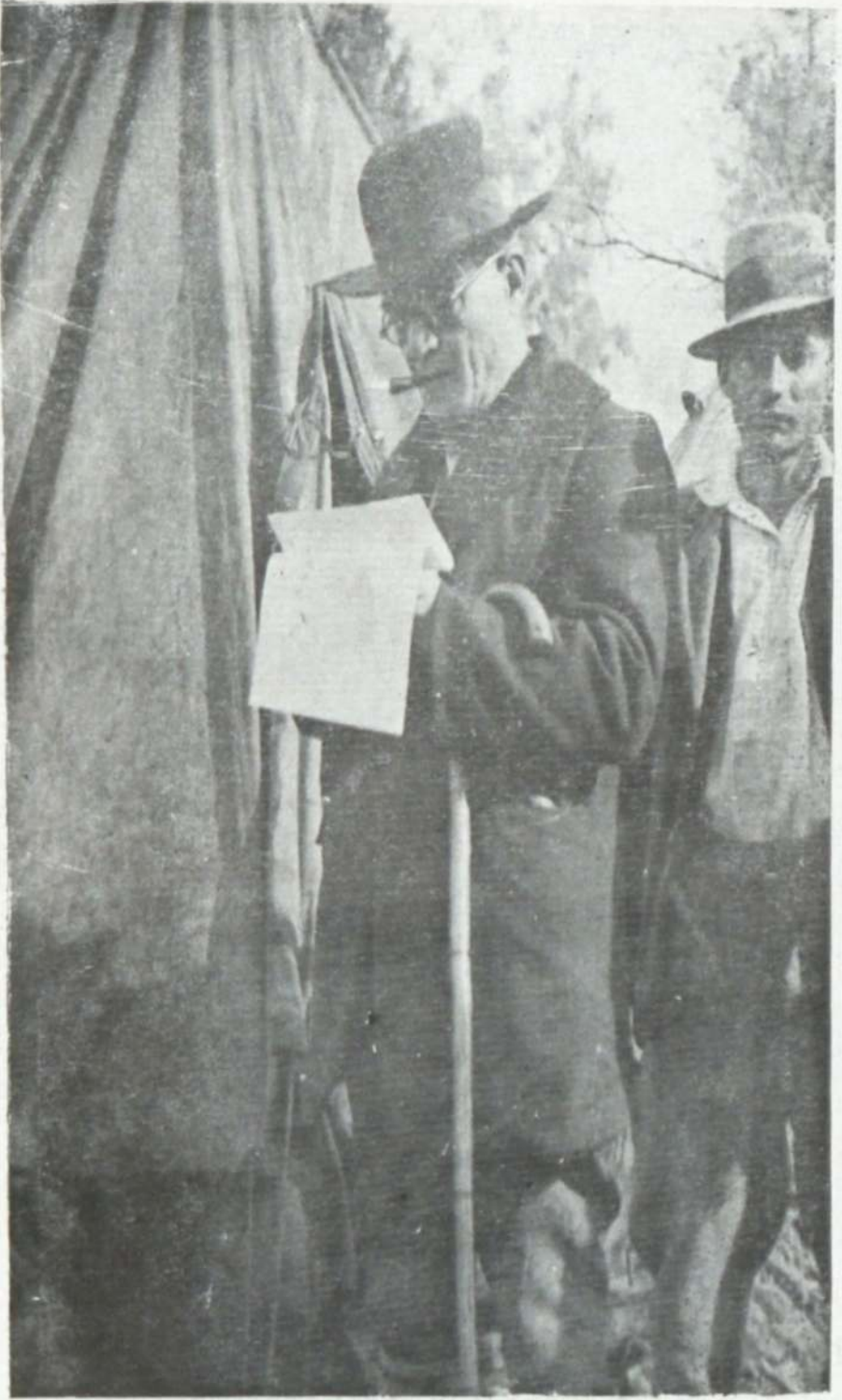
Menderes'in taşması yüzünden yoksul kalanlara

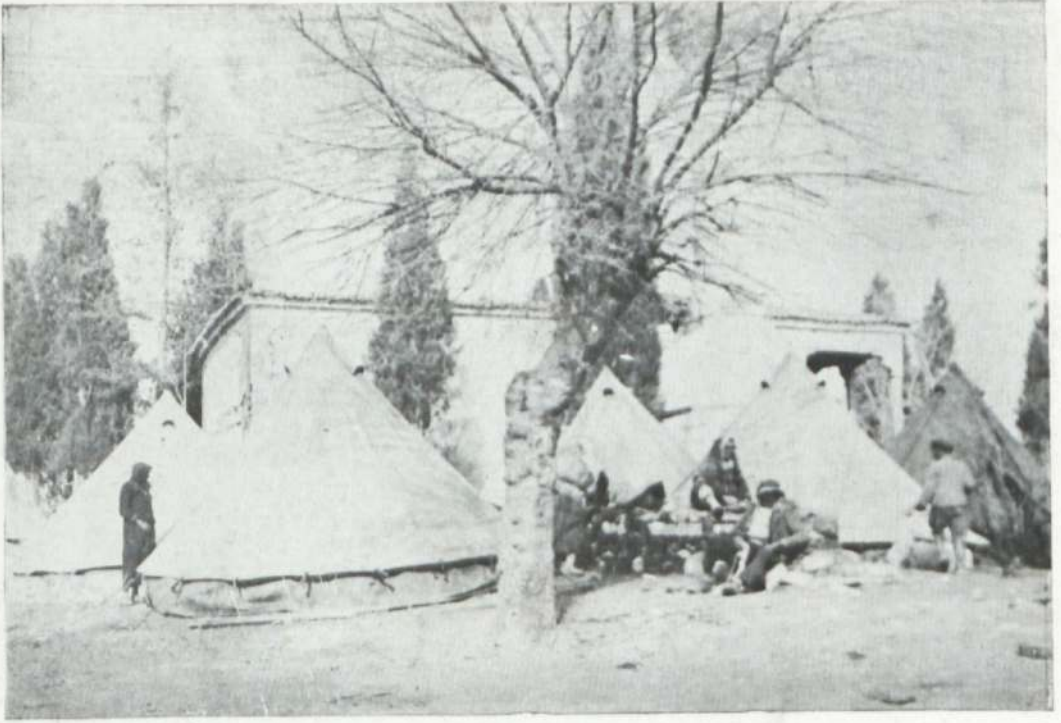
İzmir Merkezimiz tarafından erzak dağıtılırken.

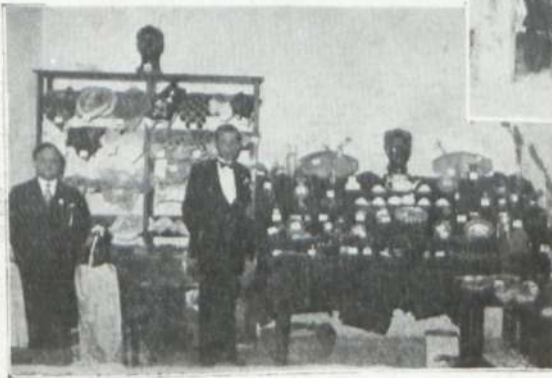
Yukarıda : Menderesin taşması dolayısı ile yoksul kalanlara İzmir Merkezimiz tarafından dağıtılan erzakı çadırına taşıyan bir çocuk.
Aşağıda : felâketzedelere gaz tevzii.

Menderesin taşması yüzünden yoksul kalanlar için İzmir Merkezimiz tarafından felâket yerinde kurulan revir.

Menderes'in taşması yüzünden meskenlerini su basanları korumak için İzmir Merkezimizin kurdurduğu çadırlar.

*İçel Merkezi olan Mersinde Kızılay menfaatine verilen
baloya ait resimler*

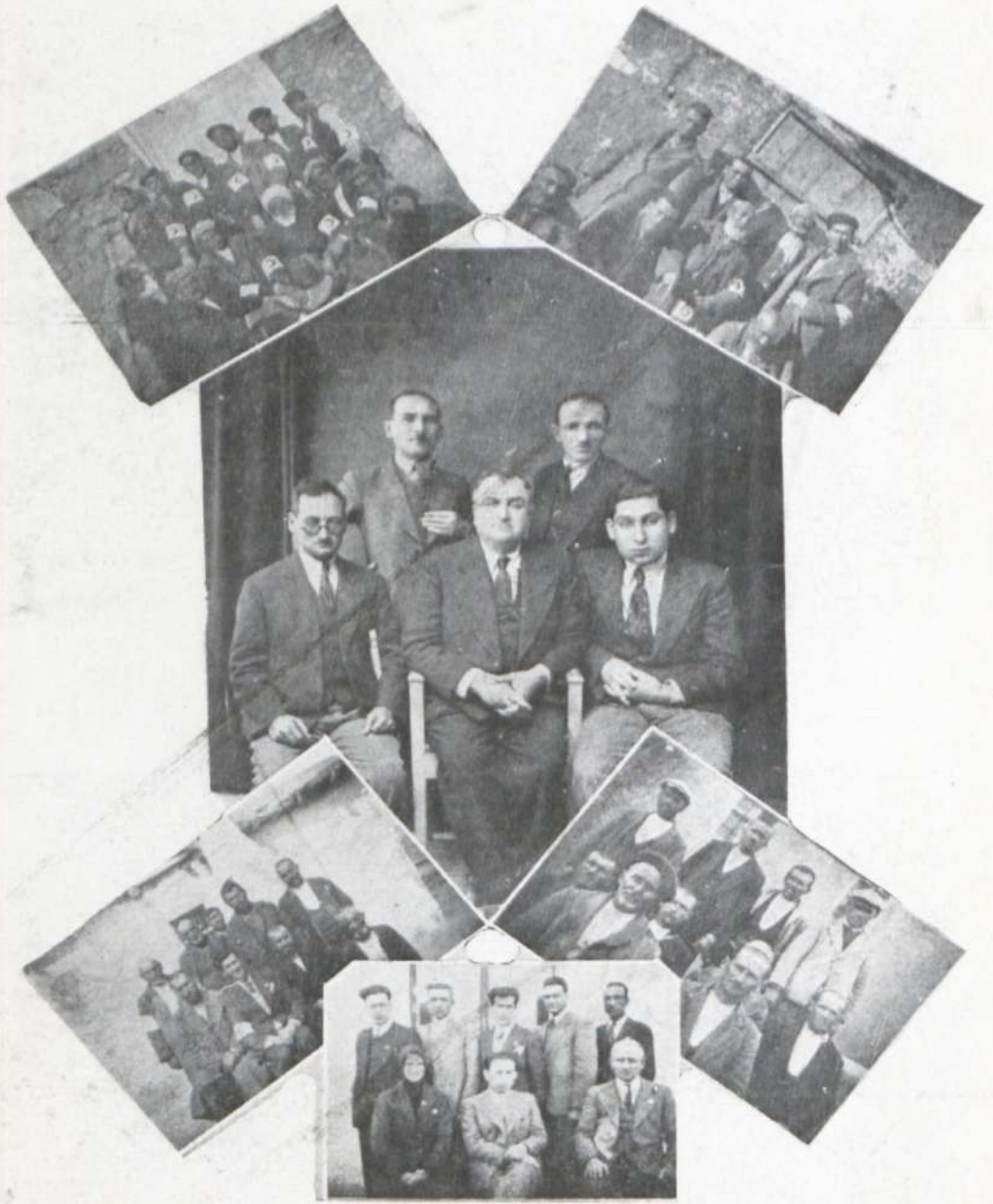
Soldan yukarıdan aşağı: Marmariste bayram münasebetile rozet tevzi eden
 sevimli yavrular ve şubemiz faal üyelerinden bazıları.
 Adapazarında kurban bayramı münasebetiyle rozet tevzi eden sevimli yavrular
 Borçkada « « « « « « « «
 Karamanda « « « « « « « «
 Görele şubemizin çocuk bayramı münasebetile giydirdiği yoksul çocuklar.

*Ortada: Kurulumuza çok yararlığı dokunan Balâ kaymakamı
Bay Nebil Esat Özoğuz.*

*Yukarıda soldan Balâya bağlı Köseli ve Beynam köyleri Kızı-
lay heyetleri.*

*Aşağıda solda mesai odasında ve ortada Balâ Kızılay Başkanı
İhsan Özoğuz sağda Balâya bağlı Belçarsak köyü Kızılay heyeti.*

Ortada: Amasya Kızılay Merkezi 1936 - 1937 İdare heyeti.

Yukarıda solda Balâya bağlı Boyalıkkebir ve sağda Macılar köyleri Kızılay heyeti.

Aşağıda soldan Balâya bağlı Karakeçili nahiyesi Kızılay heyeti, Balâ Şubesi idare heyeti ve Balâya bağlı Sülübük köyü kızılây heyeti.

İstanbuldaki faal şubelerimizden Beşiktaş şubemizin kongre toplantısı.

İstanbuldaki faal kaza şubelerimizden Beşiktaş kazasının İdare heyeti.

*Cemiyetimize on lira hibe eden Karamanın Kilisecik köyünden
merhum Bay sağır Ahmet*

*Gençlik Kızılay Zonguldak Derneğine bağlı Mithat Paşa ilk
okulasındaki Kol Heyeti, Başkan Bay Sıtkı Gözenin etrafında.*